

DOMOVINA

Upravišтво „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. Amerika letno 1 dolar. — Racun pošte hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 19.711.

Vzgoja za tujski promet

Eden glavnih pogojev za dobro uspevanje tujkega prometa je v to smer vzgojeno ljudstvo. Znaki, da poskušamo malo posnemati švicarsko vljudnost in postrežljivost, se že kažejo po Gorenjskem okrog naših tujkoprometnih središč, kjer so ljudje že precej vljudni napram tujcem. Je pa v tem oziru pri nas še nešteto napak. Ako si vljuden napram tujcu, ki prinaša v našo revno deželo denar, je lepo in zraven še koristno, ker bo ta tujec delal za tvoj kraj reklamo ter se bo od leta do leta večal obisk naših letovišč. S tem bo prihajalo vedno več denarja k nam, ki smo ga prav potrebni.

Tvoja vljudnost pa ne sme biti vsiljiva in osladna, tvoja ustrežljivost ne sme kar iskati plačila, na primer s tem, da takoj pošleš s to ali ono pretvezo beračito otroke med tujce, kar je, na žalost, imel pisec teh vrst že priliko opazovati.

Tujec je lahko še tako bogat, vendar se ne sramno izkoriščati ne dá nikdar rad. Zato ne odiraj kupca tujca, kateremu za drag denar niti ne nudiš udobnosti, kakršnih je vajen v svetovnih letoviščih.

Slovenci se moramo zavedati, da pomeni tujski promet, za katerega imamo brez dvoma najlepše pogoje, za nas v bodočnosti morda najglavnejši vir dohodkov, ker naše kmetijstvo nas ne more preživljati, upi na močnejši dvig industrije pa so spričo močne svetovne konkurence nezmatni. Časi, ko si godrnjal za hrbtno tujca škrica ter ga grdo po strani gledal, morajo miniti. Primeri, da so fantje postavljali hlode čez ceste, koder so se vozili avtomobili, so k sreči menda že za nami. Ako se kje gode podobne sirovosti, nikar takrat ne prikrivajte sirovin in neumnežev, ki pljujejo v svojo lastno skledo, ko odvrčajo tujce in njihov denar iz dežele.

Slovenija postaja na debelo in na drobno letoviščarska pokrajina. Naši dopisniki nam javljajo, da prihajajo tujci, ne samo iz domače države nego tudi iz inozemstva, že v najskritejše naše kraje. S tem zaslužijo naši hotelirji, gostilničarji, raznih vrst obrtniki, oddajalci sob in kmetje lepe vsote. Če bi imela od tujcev dohodke neposredno na primer le dva stanova, vendar imamo tu že več denarja in kjer je denar, tam je možnost zaslužka za vse; kjer pa ni denarja, delavec ne more ničesar zaslužiti, ker mu nihče ne more ničesar dati. Rekli bi, da se denar vedno okrog vrti. Če v tem primeru največ zasluži gostilničar, je ta prisiljen z večanjem tujkega prometa pridačati ali na novo zidati večje lokale, s čimer zaslužijo zidarji, zidarski delavci in razni obrtniki, a v njegovem obratu samem se poveča število zaposlenega osebja. Razen tega proda kmet na ta način več svojih pridelkov gostilničarju. Da pride pri tem tudi vinogradništvo na boljši račun, je jasno.

Slovenci, ki smo bili v tujini, pa se vrnemo domov, se kar čudimo, zakaj naša domovina s svojimi obilnimi prirodnimi čari že ni razvita letoviščarska dežela. Naš letoviščarski voz se komaj premika, toliko ima pred seboj klancev in še mu mečejo polena pred kolesa. Krivda za nezadostne uspehe je v nas samih, ki smo še mnogo premalo vzgojeni za tujski promet, a tudi ob-

lastva, ki sicer govore o pospeševanju tujkega prometa, store čestokrat tako, da tujcu ni ustrezno. Tu moramo povedati odkrito, da velike težave, ki se delajo otvarjanju varietejev, kaba-rejev in podobnih zabavišč, niso v prilog množ-nju letoviščarskega obiska. Seveda je za leto-viščarja glavna privlačnost priroda, a takole kratek skok v originalno in ne predrago zaba-višče se vmes prav prileže. Zraven pa mora imeti

tujec, kar se razume, tudi stanovanje z vsemi ugodnostmi in po ulicah ne sme na vsak korak srečavati kričečih in zibajočih se prikazni, ki bi se morda celo zaletavale vanj.

Torej vljudnost, postrežljivost, pametna re-klama in primerna skromnost v zahtevah za vse, kar nudiš tujcu. Za vsako reč pa je treba vztraj-nosti in potrpežljivosti. Ne smeš morda kar ziniti in čakati, da ti bodo pečeni kopuni sami lezli v usta!

Zmagovit pohod sokolske misli

Ker je ta teden posvečen Sokolstvu kralje-vine Jugoslavije in sploh slovanskemu Sokol-stvu, je pač umestno, da izpregovorimo kaj več o tem tudi v «Domovini». Med našim ljudstvom jih je še mnogo, ki imajo dokaj nejasne pojme o svrhah Sokolstva. Dosti jih je, ki menijo, da je Sokol le v razvedrilo brez vsake višje svrhe. Ti so v veliki zmoti. Sokol ima pri nas kakor tudi v drugih slovanskih državah nalogo, vzga-jati predvsem mladino v zdrave državljane in dobre rodoljube. Sokolsko geslo se glasi: «V pesti moč, v srcu odločnost in v mislih domo-vina.»

Kake važnosti so telesne vaje, so poznali že stari Grki in Rimljani. Od Rimljanov izvira pri-slovica: «V zdravem telesu prebiva zdrava duša!» Dokler so se tega držali, so bili močni in nepremagljivi. Ko so se omehkužili, so propadli.

Ko je nastala svetovna vojna, so naši na-sprotniki na vso moč zatrjevali o Francozih: kaj bo ta omehkuženi narod, saj nima nikake odporne sile! Dejanja so pokazala nasprotno. Ta po na-sprotnikih obrekovani narod je pokazal vztraj-nost, ki jo je težko najti v zgodovini, in nazadnje je izšel iz svetovne vojne kot zmagovalc. Odkod ta odpornost? Francozi so gojili v svojih telo-vadnih ali, kakor oni pravijo, gimnastičnih dru-štvi telovadbo in s tem utrjevali mladino. Ob-enem so jo vnemali za ljubezen do domovine. Vse to je sovražnik prezrl.

Pa Čehi! Njihova moč je bila v njihovem dobro izvežbanem Sokolstvu, prežetem z ljube-znijo do svoje domovine in s hrepenenjem po svobodi. Podobno je bilo pri nas. Sokolstvo je bilo, ki je držalo kvišku prapor neupogljivosti in kazalo pot k svobodi. Poleg telesne vzgoje se je sejal v sokolska srca revolucionarni duh za na-

rodno osvobodjenje. Od sokolskega duha prežeti vojaki tudi pod najhujšim pritiskom tujčeve sile, podpirane po domačih nasprotnikih Sokolstva, niso klonili. Odkod so prihajali prostovoljci v balkanski in svetovni vojni? Iz vrst Sokolov in sokolskih prijateljev! Sokolstvo je bilo, kar danes lahko povemo, tajna narodna armada.

Pa še nekaj je, kar mora krasiti vsakega pra-vega Sokola. Verska strpnost je to. Sokol ne sme poznati nobene mržnje, nobenega sovraštva do drugih vernikov. Videti mora v vsakem državljanu, pa bodi katoliške, pravoslavne ali mohamedanske vere, svojega brata. Prav tako ne sme pravi Sokol poznati plemenske mržnje. Bratska ljubezen za vse in med vsemi!

To je vzvišena naloga Sokolstva. Moti se, kdor misli, da to ni potrebno. Propadli so in še propadajo narodi, ki tega niso spoznali pravo-časno.

To veliko važnost Sokolstva je spoznal tudi naš kralj. Zato se je z zakonom ustanovil namesto starega Sokola Sokol kraljevine Jugoslavije, kateremu je postavljen za starosta naš prestolo-naslednik Peter.

Pa še nekaj! Sokolstvo je tesno zvezano z vojaštvom. Fantje, ki se udeležujejo pri Sokolu, imajo olajšave pri odsluževanju vojaškega roka.

Ta mesec polaga Sokol pred javnostjo na ve-likem sokolskem zletu v Beogradu račune o svojem delovanju. Na tisoče in tisoče se zbere Sokolov in naroda v Beogradu ta teden, ki je določen kot vrhunec sokolskih prireditev v tek-mah, telovadbi in slavnostni povorki v nedeljo. Trdno smo prepričani, da bo javna sodba o delo-vanju Sokola kraljevine Jugoslavije najugodnejša. Zato Sokolstvu kličemo v «Domovini» najkrep-kejši: Zdravo!

Novo zdravilo za nравnost

Dolgo časa se že huduje «Slovenec» nad pro-padajočo nравnostjo. Sedaj pa je pričel prihajati z zdravili. Eno zdravilo za to hudo bolezen je po «Slovenčevem» mišljenju sablanje. Saj veste, kaj je sablanje! Borenje s sablo imenujemo sablanje, ki je žalosten preostanek iz srednjega veka, ko še niso poznali pušk in so rabili sable v vojni. Ker so se takrat največ sablali plemenitaši, je ostalo sablanje pri njihovih potomcih še do danes v veljavi.

Kakor je pa mikalo ničemnurno srako, da se je okrasila s pavjim perjem, tako so še tudi dan-danes nekaterim zelo po godu taki plemenitaški

običaji. Če ti ljudje že po krvi ne morejo biti plemeniti, se kažejo vsaj po zunanosti. Sicer ga lahko vsak po svoje lomi, vendar pa nikakor ne gre, da bi se navduševal za sablo katoliški list, ko piše: «Kot sport je borenje v sedanji materijalistični dobi zelo važen vzgojni činitelj predvsem v moralnem pogledu. Borenje je ne-prestani vir novih doživetij in zadovoljstva in čimbolj prodira v široke plasti naroda.»

V precej dolgem sestavku se je razpisal «Slo-venec» zadnjo nedeljo o sablanju. Kako morete trditi danes, da je sablanje zelo važen vzgojni

činitelj in vir zadovoljstva, ko še dobro pomnimo, kako sta se z iste strani bljuvala ogenj in žveplo pred desetletji na naše študente, ki so se vadili v sabljanju. Menda vendar ne namerava kdo uvajati «Križarje» v sablaške uemtnosti!

Mislimo, da se ne dá govoriti o nožu kot vzgojnem činitelju za pravost. Nož kakor tudi sabla sta surovi orožji, ker obstoja vedno nevarnost raznih preprirov in obračunavanj med sab-

lači v dvoboju. Dvoboj je pa menda še vedno prepovedan po cerkvenih zakonih.

Takšna mladina, ki išče novih doživetij in celo zadovoljstva v sabljanju, je prav žalostna mladina, saj mora ubiti tak sirov sport vsako kal srčne kulture.

Ko piše*, da prodira sabljanje čimboli v široke plasti naroda, nam morate te plasti pokazati. Sicer pa je menda vse skupaj le šala, ker je prav težko verjeti v resnost takega naziranja.

Politični pregled

V Rumuniji so se razmere že povsem uredile ter so izrekli

svojo zvestobo kralju tudi liberalci,

ki so se spočetka sicer močno razburjali zaradi njegovega povratka. S povratkom kralja Karla je sedaj zjamčen obstoj kmetske vlade, ki bo mogla mirno izvesti svoje velike načrte za pomirjenje in notranjo ureditev Rumunije.

V sosedni Rusiji pa je čuti zopet pokanje strelav. Razlika je sedaj le ta, da ne streljajo samo na kmete in malo meščanstvo, temveč da

so se pričeli komunistični voditelji ob-streljevati sami med seboj,

ker očitajo drugi drugim, da tirajo sovjetsko Rusijo v propast. Tako je nedavno streljal glavni voditelj ruskih komunistov Stalin na ministra vojske Vorošilova in pri tem zadel uglednega člana vodstva komunistične stranke Avanesova. To so znaki, da se bliža tudi ruskim komunistom dan plačila. V zvezi s tem prihajajo iz Sibirijske poročila o velikih protiboljševiških vstajah, v katerih so dosegli uporniki že prav lepe uspehe.

Avstrijski kancelar dr. Schober je pričel prav odločno prijemati avstrijske heimwehrovce (fašiste)

zaradi njihovega rovarjenja. Po odloku vlade je bil izgnan iz Avstrije glavni voditelj heimwehrovcev, bivši nemški major Pabst, star zarotnik, ki je že poskušal svojo srečo v Nemčiji, kjer je

hotel zrušiti republiko. Heimwehrovci so zaradi tega protestirali in Tiroleci so celo grozili, da se bodo odcepili od Dunaja, če dr. Schober ne dovoli, da se major Pabst vrne. Avstrijska vlada pa je ostala trdno pri svojem sklepu ter molče prešla preko vseh protestov heimwehrovcev, ki jim itak ne preostane drugo kakor zadovoljiti se s praznimi resolucijami.

DOPISI

GORENJI LOGATEC. V nedeljo so pokopali Jakoba Nagodeta starejšega, po domače Jožefovca, iz Gorenje vasi. Dosegel je lepo starost 71 let. Rad je posejal prireditve v Sokolskem domu. Zadnja pot ga je vedla mimo doma, ko se je baš mladina pripravljala za nastop. Blag mu spomin, rodbini pa iskreno sožalje! — Letošnji javni nastop domačega Sokola je vsekakor uspel prav dobro. K uspehu v telovadnem oziru mu je mnogo pripomogel župni zlet. Telovadili so vsi oddelki v močnih četah. Sosednja bratska društva so se ljubeznivo odzvala povabilu k sodelovanju in znatno pomnožila domače vrste, ki bi bile še številnejše, če bi imeli nekaj dobrih in požrtvovalnih prednjakov-vaditeljev.

TRŽIŠČE NA DOLENJSKEM. (Smrt na kosa.) Dne 21. t. m. je umrla na Vrheku gospa Marija Štišova v starosti 64 let. Bila je dobra gospodinja in mati šestih sinov in dveh hčerk, ki jih je vse dobro vzgojila. Bodi ji lahka zemlja!

TRATA V POLJANSKI DOLINI. (Smrt na kosa.) V Todražu je umrl 13. t. m. g. Alojzij Selak, sin posestnika in lesnega trgovca, za pljučnim vnetjem v cvetu mladosti, star šele 25 let. Pokojnik je bil vrl mladenič, miren in ljubezniv. Kako je bil priljubljen, je pokazal njegov pogreb, ki se ga je udeležila velika množica ljudi iz raznih vasi. Darovateljem krasnih šopkov in vencev se družina Selakova najtopleje zahvaljuje. Dragi Lojze, počivaj mirno v domači tratarski zemlji! Bodi ti ohranjen blag spomin, užaloščeni rodbini pa naše iskreno sožalje!

ŠMARTNO OB PAKI. Dne 20. julija se bo tukaj obhajala obletnica odkritja spomenika v vojni padlim vojakom in se bo takrat tudi odkrila plošča v spomin g. majorju Colariču. Slovesnost se bo vršila dopoldne s sv. mašo g. Bonača s pevskimi zbori, popoldne pa s primerno igro in petjem. Prošimo okoliška društva, naj na ta dan ne določajo svojih prireditev.

ZAVODNJE PRI ŠOŠTANJU. Zavodnje, prijazna vasica nedaleč od Šoštanja na potu na Sv. Uršulo, bo obhajala 29. t. m., na Petrov dan, farnega patrona. Ta dan bo velika cerkvena slavnost. Vsako leto prihiti na ta dan k nam vse polno ljudi iz okoliških vasi. Pa tudi izletnik, ki je namenjen na Sv. Uršulo, se kaj rad ustavi pri nas. Na ta veliki dan priredijo tukajšnji mladeniči in mladenke tridejansko komedijo «Scapinove zvijače». Prireditve bo po končanem cerkvenem opravilu na šolskem vrtu. Vabljeni so vsi prijatelji in prijateljice dobre volje. Po predstavi bo poskrbljeno za lačne želodčke v prijazni gostilni g. Ročnika. Na svidenje!

KONJICE. Telovska procesija se je vršila svečano. Poleg predstojnikov državnih in avtonomnih oblastev so se je udeležili tudi zastopniki raznih društev. Ves trg je bil odet v zelenje. Preko 400 smrekovih dreves je krasilo cesto, kjer se je bil sprevod. Pogrešali pa smo godbo. Želeti bi bilo, da tržani tudi še za naprej kraste svoja okna s cveticami, pa ne samo ob svečanih prilikah. — Dekliška šola je priredila 22. in 23. t. m. lepo uspelo razstavo izdelkov učenk. Učiteljstvu se zahvaljujemo za vse trud, ki ga je posvetilo tej razstavi. — Zadnje nevihte v območju Pohorja so napravile prebivalcem občutno škodo. Preko posejanih njiv so drli hudourniki in uničili posevke. Občinska cesta, ki

GUSTAV STRNIŠA:

Francozi in rokovnjači

(Dalje.)

Na Poljskem.

Veselo sta dirjala spočita konjiča čez plan. Na njihovih hrbtih sta jezdila Matevž in Jerač.

Ko sta hitela čez drn in strn, se je Matevž spomnil na svoje življenje med rokovnjači. Tako je včasih med njimi živel svobodno in divje življenje in vžival samo prostost.

«Radoveden sem, kako bova potovala, Poljaki so dobri ljudje. Se bova že prerila naprej! Ampak živino imava. Krmo za konja bova pač teže dobila!» je modroval Jerač.

«Kaj bi obupavala, ju bova pa krmila z lipovim listjem, saj je na Poljskem lipa doma. Grizla bosta lipove liste, midva pa cvetje, ki je baš zacvetelo,» se je šalil Matevž.

Ko se je že mračilo, sta bila še vedno na poti.

Mesec je sijal, ko sta se utrujena bližala neznanemu mestecu.

«Poženiva! Kmalu bova kje pod streho. Če ne bova nikjer našla prenočišča, se bova morala zadovoljiti kar z ležiščem zunaj, saj ne bo napak!» je modroval Jerač.

Jaz bi sploh dejal, da nikar ne hodi v mesto. Pozno je že. Že zdavnaj se je zmrčilo! Kaj si bodo ljudje mislili, ko bova sredi tihe noči pridirjala skozi mirno mesto. Vsakdo bo prepričan, da se je pripodila cela vojska!» je ugovarjal Matevž.

«Kaj boš onegavil! Pojdiva in vse bo dobro izteklo! Boš videl!» se je upiral Jerač, prav kakor bi bil prepričan, da ga že čakajo s slastno pečenko in poličem vina.

«Naj bo po tvojem! Če se kaj pripeti, drživa skupaj in glejva, da se izmaževa!» je odvrnil Matevž.

Konja sta pridirjala do mesta.

Že sta junaška Gorenjca hitela po trgu.

Mahoma sta začula pred seboj divji krik. Zagledala sta dva stražnika, ki sta jima stala nasproti z dolgima sulicama v rokah.

Skočila sta s konj. Matevž je pričel pripovedovati, da sta prijezdila od daleč in da želita hrane zase in za konja. Ker je govoril Poljakom dokaj sličen jezik, ki se ga je priučil med Rusi, sta ga oba stražarja še nekam razumela.

Videl je pa takoj, da njega in Jerača sumljivo opazujeta, a sam ni vedel zakaj.

Prav po onih krajih sta se tedaj potepala dva divja razbojnika.

Ko sta zdaj pridirjala naša znanca v mesto, sta stražnika mislila, da sta to ona dva razbojnika. Moža pač nista vedela, da se razbojnika takih tičev ne bi bala. Še Matevž in tovariš sta se jima samo smejala, zakaj opazila sta, da sta stražarja zelo bleda in da se jima hlače tresejo.

Stražarja sta pokazala Matevžu in tovarišu, da jima morata slediti. Udala sta se v usodo in šla za njima.

«Meni se vidi, da naju ne smatrajo za poštena človeka! Oba stražarja sta naju tako čudno gledala. Pa bojita se naju! No, bova že videla, kako in kaj!» je omenil Matevž.

«E, nocoj naju že ne bodo obesili! Jutri se bova že kako izmazala. Samo, da nama dado kaj

jesti!» je hitel Jerač, ki je čutil pajčevino v želodcu.

Dospeli so do večje mračne hiše.

Manjši stražar je udaril s pestjo po vratih. Kmalu so se odprla.

Prikazal se je zmršen mladenič, menda županov hlapec.

Stražnika sta mu izročila konja. Naša znanca sta pa morala s stražo dalje.

Dospeli so do druge nizke, zapuščene hiše, ki je bila menda občinska ječa. Eden stražnikov je odprl vrata in že sta sedela na slami v ozki kamri.

Pričela sta tipati okoli sebe. Kamra je imela le eno zamreženo okence.

«Ne vem, kako bo jutri,» je zaskrbelo Matevža.

«Kaj mi mar, kaj bo! Danes mi stoji glava še vedno na plečih. Treba je, da se dobro spočije. Morda jo bom jutri dobro rabil za premišljanje?» je omenil Jerač, ki je že naslednjo minuto spal kakor polh.

Matevž pa ni mogel tako hitro zaspati.

Pristopil je k zamreženemu oknu, ki je bilo znotraj zavarovano z desko.

Odtiral jo je.

Pogledal je skozi mrežo.

Oba stražarja sta stala blizu hiše in se živahno menila.

Kmalu se jima je pridružil tisti tretji, ki je prej prevzel konja.

Oba stražarja sta mu nekaj naročila. Že je stekel.

Kmalu se je vrnil in z njim trije moški.

Matevž je mrmral:

**ZVEČER za
namakanje
Schichtova
ŽENSKA HVALA**

**ZJUTRAJ za
izkuhavanje
Schichtovo
TERPENTINOVO MILO**

pa je pranje gotovo!

vodi iz Skomarja na Zreče, je na več krajih popolnoma izginila. Beškovniku Karlu, posestniku v Skomarju, pa je deroča voda preko dvorišča napravila celo strugo.

POLJČANE. Nova elektrarna, ki jo gradi v Poljčanah g. Vezjak, bo kmalu dograjena. S tem bo podjetnik sedanjo električno silo znatno razbremenil. Tudi se nam poslej ne bo treba bati, da bi bili zaradi prevelike suše ali vode kdaj v temi, ker bo nova turbina dobivala stalno količina vode. V zvezi s to napravo namerava kesneje g. Vezjak električno omrežje še razširiti na sosednje kraje, kar znači lep napredek in je treba načrt samo pozdraviti.

SV. JURIJ OB ŠČAVNICI. Pred kratkim je naše Sokolsko društvo s sodelovanjem Društva kmetijskih fantov in deklet uprizorilo Bevkovo dramo «Kaj», ki nam je pokazala trpljenje naših neodrešenih bratov. Igra je bila podana dobro ter je dosegla svoj moralni učinek. — V nedeljo dne 22. t. m. se bo ponovila uprizoritev igre v Slatini Radencih.

SLATINA RADENCI. V nedeljo 22. t. m. bo ob 5. uri popoldne v dvorani g. Sterniša v Slatini Radencih uprizorilo Sokolsko društvo Sv. Jurij ob Ščavnici s sodelovanjem Društva kmetijskih fantov in deklet Bevkovo dramo «Kaj», ki nam

kaže odlomek gorja naših neodrešenih bratov in je bila pred kratkim z dobrim uspehom uprizorjena pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Po igri bo prosta zabava s plesom.

POLHOV GRADEC. (Smrt na kosa.) Dne 21. t. m. smo pokopali Franceta Dolenc, po domače Ahčevega očeta. Mož je umrl v visoki starosti 80 let. Bil je vedno vzgleden in pošten mož. Nad 40 let je bil ključar cerkve sv. Nikolaja v Dvoru. Pred petimi leti je obhajal zlato poroko. Zapušča 10 doraslih otrok, od katerih se jih nahaja 8 v Ameriki. Blag mu spomin, žalujočim naše sožalje!

SLATINA RADENCI. Na seji krajevnega šolskega odbora 19. t. m. je bila oddana gradba šole od šestih najnižjemu ponudniku g. Marku Stuhcu za 1.075.000 dinarjev. Stavbnik g. Maks Stuhc je naš rojak in znan kot dober in zanesljiv delavec. Z gradbo je takoj pričel in bo šola, kakor se je zavezal, še to leto pod streho. — Gradba posojilničnega poslopja napreduje in bodo zidarska dela v najkrajšem času gotova. — Obisk v zdravilišču je bil v predsezoni zelo povoljen in se je število gostov od lanskega leta precej povečalo. — Nasadi v parku so skoro gotovi in je sedaj park prav lep. Želeti bi bilo, da zdraviliška uprava razsvetljuje park tudi zvečer vsaj do

10. ure. Električna luč je itak napeljana; torej bi se to dalo popolnoma lahko izvršiti. Občina bi tudi dobro storila, ako bi cesto od kolodvora do gostilne Domianjkove razsvetljava vsaj s petrolejkami, kar bi ne stalo mnogo. — Dne 19. t. m. zvečer je umrl g. Franc Schroll, ki je bil dolga leta oskrbnik veleposestev Arenberg. Po rodu Čeh, ni nikdar zatajil svojega naroda in se je rad spominjal let, ko je kot čelist muziciral v domovini. Dočakal je visoko starost. V zadnjem času se je preselil k svojemu zetu ravnatelju gospodu Janžku, kjer je tudi umrl. Naj mu bo lahka zemlja, njegovim sorodnikom pa naše iskreno sožalje!

LJUTOMER. Na tukajšnji meščanski šoli bo vpisovanje za I. razred 1. julija ob 8. zjutraj. Sprejemali se bodo učenci, oziroma učenke, ki so dovršili uspešno najmanj 4. šolsko leto (razred) osnovne šole. Predložiti je šolski izkaz in krstni, oziroma rojstni list (ne izpisek iz krstne knjige). V meščanski šoli se predeluje vsa snov osnovne šole zopet od kraja, noví predmeti so v celoti ali deloma nemščina, higijena in geometrija, zato je priporočljivo, da pošljejo starši svojo deco, ki je dovršila četrto šolsko leto in je telesno dovolj razvita, v meščansko šolo.

«S temi ljudmi menda ne bo preveč varno češnje zobati. Sam Bog ve, kaj imajo.»

Opazil je, da se zbira okrog kočje vedno več ljudi.

Tedaj se je vzbudila v njem stara rokovnjaška kri.

Zavpil je nad tovarišem:

«Jerač!»

Oni je pa molčal in hropel, kakor bi vlekel povoščeno dreto.

«Jerač!» je spet kriknil Matevž.

«I, kaj pa hočeš, sitnara sitna!» se je kremžil vzbujenec in se obrnil na drugo stran.

Matevž je pa prigovarjal:

«Neumno se mi vidi, da bi naju tako-le stražili in se zjutraj hvalili, da so tako pazili na naju, da bi se jim še miš ne mogla izmuzniti!»

«Pusti me no! Za božjo voljo, naj si mislijo, kar si hočejo, samo da naju pustijo lepo v miru! Spi, kanalja, in vesel bodi, da si pod streho!»

«Ne bom! Pa tudi ti ne boš! Zagosti jim jo morava! Potem bova pa ležala, čeprav jutri do opoldne!» je motovilil Matevž.

«Jaz sem pa res revež! Nikoli nimam miru!» je jadikoval Jerač.

Dvignil se je nekoliko in jezen vprašal:

«Kakšne ti pa spet vrtajo v glavi. Ti se menda ne boš nikoli spametoval!»

«Čakaj! Uiti jim morava! Najprej pričneva razbijati po vratih in kričati na žive in mrtve. Nihče se ne bo zmenil za okno, kjer bom jaz ta čas odstranil mrežo. Vsi bodo le pri vratih. Tiščali jih bodo in čakali, kdaj pridereva na plan! Takoj pod oknom je grmovje. Ko izderem mrežo, skočiva skozi okno in jo pcediva, odkoder sva prišla. Prenočevala bova pri najinih konjih. Sla-

ma je tam najmanj toliko vredna kakor ta, pa še konja imava pod nadzorstvom!»

«Saj nazadnje res ni tako napačna ta tvoja misel!» je pritrdil Jerač.

Takoj sta pričela divje razsajati. Vsi ljudje so stali pri vratih in gledali, kdaj se prikažeta naša begunca.

Matevž je urno izdrl mrežo.

Počakala sta, da se je hrup pred hišo unesel. Nihče ni mislil na okno. Nikogar ni bilo blizu.

«Če je tako, pa pojdiva! Midva bova tam ležala, kjer se bo nama vzljubilo!» je godrnjal Jerač in lezel za tovarišem skozi okno.

Že sta bila v grmovju.

Tiho sta odšla za cesto. Kmalu sta našla hlev, kjer sta prenočevala njuna konja.

Hlev je bil odprt. Zateknila sta zapah ter se vlegla počivat.

Pozno je že bilo, ko se je vrnil hlapec. Skušal je odpreti vrata, pa jih ni mogel. Robantil je in klet. Naposled je odšel v travo, kjer je spal do jutra. Zjutraj je zgodaj vstal in hodil okoli. Bilo je hladno jutro in fant se je od mraza kar tresel.

Ko sta se zjutraj naša junaka zbudila, sta mirno odprla duri in legla nazaj, da se še malo oddahneta.

Kmalu sta čula divji vrišč, ki je odmeval po trgu. Stražarji so bili pač razočarani, ko so zjutraj odprli ječo in jo našli prazno.

Ona dva sta pa ležala pri svojih konjih in mirno počivala.

Odprla so se vrata.

Vstopil je hlapec. Ko ju je zagledal, se je tako prestrašil, da je kar klecnil s kolena. Potem se je urno pognal iz hleva.

Kmalu se je prikazala dolga procesija ljudi s stražarjema na čelu.

Nihče ni mogel verjeti, da sta to sinočna jetnika. Tako mirno sta ležala v hlevu. Ko so ju zbudili, sta jim prijazno pokimala.

Odvedli so ju k županu.

Prišlo se je dolgo zasliševanje.

Pogovarjala sta se z županom in mešetarila za svobodo.

Sicer se pa nista posebno bala. Vedela sta, da ju ne morejo tako zapreti, da bi se ne izmazala. Žaupala sta svoji moči in tudi zvijači.

Župan ju je res tudi smatral za ona dva divja razbojnika.

Kar obupavala sta že. Bala sta se, da ju bodo odvedli v večje mesto pred sodišče, kjer se bosta še dlje zamudila.

«Naposled naju bodo pa vendarle pošteno zašili!» je prerokoval Jerač, ki je že izgubil upanje.

Matevž je hitel govoriti županu, da bi ga omehčal. Veliki, tršati stavec pa ni hotel ničesar verjeti.

Toliko sta ga pač razumela, da morata čakati, da je poslal po nekoga, ki oba razbojnika pozna. Ta človek bo pa prišel šele čez teden dni, ker je odšel po konjskih kupčijah.

Spet sta prišla nazaj v ječo, ki je bila tudi ob oknu zastražena.

«Zdaj je pa res zadnji čas, da jo pobriševa!» je rekel Matevž. Slabo hrano so jima dajali in pazila so nanju, da sploh nista bila nikoli brez straže.

Tako je minulo nekaj dni. O onem človeku, ki je poznal razbojnika, pa še ni bilo nikakega poročila.

Sokolske svečanosti v Beogradu

V nedeljo 22. t. m. se je vršil v Beogradu naraščajski zlet jugoslovenskega Sokola, ki se ga je udeležilo skupaj nad 12.000 naših naraščajnikov in naraščajnic in nad 500 naraščajnikov in naraščajnic češkoslovaškega Sokola.

Naraščaj je došel v kraljevsko prestolnico že v petek in v soboto. V soboto je imel

naraščajske telovadne tekme,

katerih se je udeležilo skoro 1000 tekmovalcev in tekmovalk, kar je izredno veliko število. Borba je bila zelo huda, ker so bili vsi naraščajniki številnih sokolskih družin za tekmo izvrstno pripravljeni. Najbrže bodo odnesli prvenstvo naraščajniki ljubljanske sokolske župe.

Glavne svečanosti pa so se vršile v nedeljo. Otvorjene so bile s sprevedom vsega naraščaja, ki je bil dolg nad štiri kilometre.

Sokolska omladina je žela tako navdušene pozdrave Beograjčanov,

kakor jih ni bil deležen po vходу srbske vojske še nihče. Beograd je sokolsko omladino naravnost zasul s svežim cvetjem. Sam pohod tisočev in tisočev Sokoličev in Sokoličic je bil prizor, katerega ne bo pozabil nihče, ki ga je gledal. Med gledalci gotovo ni bilo človeka, ki ne bi z veseljem pozdravljal tega izbranega cveta naše mladine od Vardara do Triglava.

Med opazovalci naraščajkega pohoda je bil tudi naš kralj,

ki je bil od omladincev oduševljeno pozdravljen. Koliko ljubezen je vzbudil v srcih Beograjčanov sokolski naraščaj, se je najlepše videlo pri popoldanskem javnem nastopu, ki se ga je udeležilo nad 30.000 Beograjčanov in gostov, ki so od točke do točke bolj navdušeno pozdravljali vedri mladi rod, ki je pokazal v toku dveh ur,

kaj se je naučil v leta trajajočem delu v sokolskih telovadnicah,

teh utrjevalnicah za dobre Jugoslovane. Telovadbo je opazoval od prve pa do poslednje točke kralj Aleksander, ki se mu je tudi tokrat poklonila in ga pozdravila sokolska mladina na

prav lep način, kakor more to storiti samo mladina vedrih src in poštene duše in v zvesti ljubezni do domovine in kralja. Poleg kralja je motrila potek telovadbe tudi celokupna vlada, na čelu z ministrskim predsednikom generalom Perom Živkovićem. Med ministri je bil tudi dr. Korošec.

Potek telovadbe je bil nadvse vzoren.

Vse se je izvršilo v največjem redu in miru. Človek ni vedel, ali naj bolj občuduje pogumen nastop sokolske dece ali izklesano izvedbo prostih vaj moškega in ženskega naraščaja. Zato tudi ni bilo čudno, da je od točke do točke raslo navdušenje desetstisočglavih množic, ki kar niso prenehale pozdravljati mladih sokolov. Diven je bil tudi prizor,

ko so zastopniki češkoslovaškega sokolskega naraščaja izročili spominski dar našim Sokoličem

ter nato izvajali svoje vaje tako, kakor zmorejto to le sinovi naroda, iz katerega srede se je porodil neumrlji Tyrš. Nič manj zanimiva ni bila orodna telovadba moškega in ženskega naraščaja, ki je pokazala, s koliko spretnostjo telovadijo ti mladeči tudi na orodju. Ob zaključku so nastopili še dečki Glinške župe, ki so izvedli simbolične vaje,

«Sokolsko prisego»,

in jih završili s prisego zvestobe kralju in domovini. Kot zadnja točka je bil nastop naraščaja s Sušaka, ki je nastopil s karabinkami in izval kakor že v sprevedu vihar navdušenja. Saj pa je bil tudi nepopisen prizor, ko so ti bodoči čuvarji naših zapadnih mej in morja izvajali tako brezhibno težke vaje s karabinkami kakor stari preiskušeni vojniki.

Po zaključku telovadnega nastopa dece, ki se je končal ob 6. uri, je bil razhod v najlepšem redu in miru. Kolika je moč, ki leži v sokolskem naraščaju, je najlepše razvidno iz tega, da ni bilo ves čas zleta niti enega primera obolenja. Prav tako tudi ni bilo niti najmanjšega izgreda.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

PROTI UŠEM IN FUSIKLADIJU NA SADNEM DREVJU.

Današnji čas zahteva, da različne sadeže skrbno negujemo in da skušamo tudi na ta način doseči boljše pridelke. Če tega ne delamo, smo sami krivi slabih uspehov. Take očitke si lahko delamo letos tudi pri sadnem drevju, ki ga vse še zmeraj premalo varujemo pred raznimi škodljivci. Na mnogih mestih so napravile letos veliko škodo listne uši in tako imenovani škrlup ali fusikladij.

Res je težko priti listnim ušem do živega zlasti na visokem drevju, ali vendar ni držati rok križem, če opazimo to nadlogo, ker je škoda, ki jo delajo, prevelika. Listne uši je preganjati, kakor hitro se prikažejo na mladih poganjkih, kar poznamo že od daleč na tem, da se začnejo vršički poganjkov kriviti, listi pa zvijati.

Po nizkem drevju in nizkih vejah uničujemo uši preprosto s tem, da jih z roko mastimo, ali pa da potapljam vršičke poganjkov v raztopino tobačnega izvlečka in mazavega mila. Po višjih vejah in po visokem drevju pa s škropljenjem s to raztopino. Potrebno tekočino si pripravimo na ta način, da vzamemo na 100 l vode 3 kg tobačnega izvlečka (tri odstotke) in poldrug kilogram mazavega mila (poldrug odstotek). Dobro je, da tobačni izvleček prej preskusimo, če je dosti močan, ker se oddaja danes iz tovarn tudi manj učinkovita roba.

Dražestne kodre

neomajno stenoitne pri vlažnem zraku ali potenju, dosežejo dame in gospodje brez žalnih škarij s pomojo Heia-kodrine esence. Tudi najbolj zalo bubi-glavo polepša Heia, in je vsaka ouchulacija nepotrebna. Ve ik prihranek na času in denarju ter pospešuje rast las. Pogled v zrcalo Vas bo zadivil. Takoj po uporabi obilno bujnih kodrov, mične frizure. Mnogo zahvalnih pism. Posebno gledališki igralci so polni hvale. Cena 12 Din, 3 steklenice 25 Din, 6 steklenic 40 Din. Dr. Nic. Kemeny, Košice H, poštni predal 12/H8, Češkoslovaška.

«Pojdiva!» je priganjal Matevž.

«Kako neki? Saj vidiš, da sva zastražena!» se je jezil Jerač.

«Taka straža! Teh šibkih pastircev se sploh ne bojim. V prežganki jih pojem, tako ti rečem.»

Naslednji dan popoldne je Matevž skočil skozi okno svoje ječe, za njim pa Jerač.

Tiste stražarje sta kar pometala po tleh in jo mahnila v hlev, kjer sta preplašila hlapca.

Stražarji so prinoreli za njima in ju hoteli zgrabit. Ta pa sta zasedla konje, se poklonila ter odbežljala v megleni dan.

Pa je imel Jerač s konjem smolo. V nekaj ur oddaljeni vasi sta morala čakati. Konj se je namreč zbosil.

Ko je kovač podkaval konja, sta prišla po cesti dva kosmata dedca.

Takoj sta se spogledala, ko sta videla konje. Obstala sta pred kovačnico ter se pričela pogovarjati s popotnikoma. Bila sta zelo zanemarjena človeka. V obrazih se jima je čitala lokavost in zloba. Bila sta škiljasta in širokih ust brez zob.

Ko sta odšla Matevž in Jerač dalje, sta oba gledala za njima. Na hrbtih sta nosila svežnje.

Naša znanca sta odšla v vežo zadnje hiše, kjer sta dobila pri neki kmetici za to noč prenočišče.

Sklenila sta ostati čez noč pri svojih konjih in legla sta kar na slamo v hlevu, da bi zaspala.

Pa sta ponoči zaslišala neko praskanje. Matevž je skočil kvišku in videl, da hoče nekdo odpreti vrata.

Pregledal je zapah. Dobro je držal in mladenič je zadovoljno legel počivat.

Naslednji večer sta počivala na prostem.

Prenočevala sta na širokem travniku ob hosti.

Jerač je privezal oba konja k stari bukvi.

Pa tudi to noč nista imela miru.

Dolgo sta že spala, ko se je Matevž predramljen dvignil.

Čul je pred seboj tiho govorjenje. Opazil je, da se okoli konj plazita dve senci.

Sunil je tovariša v hrbet.

«Zakaj me suješ?» je zahreščal Jerač.

«Molči in obrni se, da bosta tata misli, da govoriš v sanjah! Najbrže hočeta odvesti najina konja. Ko te pokličem, skoči na pomoč!»

Jerač je nekaj zagodrnjal, kakor da bi spal. Matevž se je v senci splazil tik drevja h konjema.

Opazil je, da sta oba tujca naložila na konja svoja nahrbtnika.

Matevž se je v senci splazil do drevja in šel previdno proti nasprotnikoma. Počasi mu je sledil Jerač.

Baš ko sta se oba neznanca pognala na konja, je pristopil Matevž, kakor bi zrasel iz zemlje.

Pograbil je oba konja za uzdi in poklical Jerača.

Oba nasprotnika sta se urno pognala na svoja napadalca.

Matevž je pograbil prvega in ga divje sunil. Ta je padel raz konja in skočil urno kvišku.

Matevž je nasprotnika zopet pograbil in ga s tako silo treščil ob drevo, da je kar zaječal in obležal.

Jerač ni imel take sreče. Prepočasen je bil. Ko je hotel pograbit svojega moža, ga je ta prehitel in ga sunil z nožem v roko. Drugič ga ni mogel več, kajti krepke Matevževe pesti so ga pograbile, da so mu zahreščale kosti. Nož

je padel v travo. Matevž in njegov sovražnik tudi.

Razbojnik je bil močan. Matevž je takoj čutil, da ima sebi enakega pred seboj. Fant se pa ni bal.

Le par minut sta se držala objeta. Matevž si je osvobodil desnico. Med tem ko ga je poskušal nasprotnik suniti pod brado, ga je Matevž stisnil za vrat tako močno, da je prvi kar odrevenel. Šele, ko je videl fant, da je ropar ves višnje v obraz, je odnehal.

Zdaj sta spoznala v teh tatovih tista dva, ki sta ju srečala pred kovačnico.

«Stavim, kar hočeš, da sta to ona dva roparja, za katera so naju zamenjali,» je trdil Matevž, ko sta obema možakoma zvezala z usnjenima pasovoma roke.

«Saj bosta res!» je pritrdil Jerač.

Matevž je obvezal prijatelju ranjeno roko. Nekaj časa sta premišljala, kaj naj napravita z razbojnikoma. Potem sta se pa odločila.

Vrnila sta se v mesto, ki sta ga zapustila. Pred seboj je imel vsak enega roparja.

Ko sta dospela do kovačnice, je stal na pragu kovač in kar mežikal, ko je zagledal naša znanca. Kovač je oba razbojnika spoznal, le bal se ju je. Zdaj je takoj povedal, da sta to ona nevarna lopova, ki ju iščejo oblastva.

Preiskali so njuna nahrbtnika in našli v njih mnogo denarja in cerkvene zlatnine.

Zdaj so naša znanca v mestu lepo sprejeli. Kovač je županu takoj povedal, da pozna roparja.

Naša znanca sta se dobro okrepčala in ostala nekaj dni med ljubeznivimi meščani, ki so se kar kosali, kdo ju bo bolje pogostil.

Od uši napadeni poganjki izgube liste ter se posuše, vsled česar je vsa rast in rodovitost drevja prizadeta.

V drugi vrsti nam povzročajo letos mnogo škode glivična bolezen, ki jo imenujemo škrlup ali fusikladij in ki jo poznamo na tem, da se pokazuje na zelenih listih rjave pege, ki se začno sušiti in povzročajo nazadnje, da odpade listje in da se kvari vsled tega tudi sadje. Drevje izgubi prezgodaj liste, sadje se pa zanikarno razvija in dobi po sebi kraste, grinte in razpoke, tako da izgubi za kupčijo vso vrednost. Zaradi fusikladija trpe jabolka in hruške, ki so časih čisto razpokane od te bolezni.

Tudi proti fusikladiju se moramo pravočasno zavarovati, in sicer s tem, da sadno drevje škropimo z modro galico in apnom, slično kakor delamo pri trtah proti peronospori. O tem se je že večkrat pisalo, toda še zmeraj premalo, kakor nas uče izkušnje. Prvič je škropiti že pred cvetenjem, pozneje pa po potrebi in vsaj še enkrat po cvetju. S pravočasnim škropljenjem je prepričati, da se bolezen sploh ne prikaže. Za 100 l škropiva je vzeti poldrug kilogram modre galice in dva kilograma apna in je v ostalem pri napravi škropiva tako postopati kakor običajno. Za visoko drevje je treba pri škropljenicah na dolgo nasajenih razpršilnikov.

Če hočemo, da nam bo ostalo drevje zdravo, se ne smemo zbatiti ne enega ne drugega dela!

SNETJAVOST LETOŠNJEGA JEČMENA.

Ječmen sejemo pri nas kot zimsko strn. Začel nam je pa vidno bolehati. Letos ga je prašnata snet tako močno napadla, da je marsikje skoraj 25 odstotkov uničenega. Vzrok tiči tudi v tem, da ga naši gospodarji sejejo, ne da bi prej potrebno seme razkužili. Bolezen prehaja od ene letine na drugo, če nič ne storimo. Prenaša se pa po semenu, na katerem obvisi trosi prašne

sneti, ki s semenom vred kalijo in z rastlino skupaj rastejo. Namesto zdravega klasa se prikaže nazadnje snetjav klas, v katerem je namesto zrnja polno črnega prahu, ki predstavlja same nove trose te pogubne bolezni.

Snetjavega ječmena se lahko znebimo. Če ne moremo dobiti semena za jesensko setev iz zdravih in neokuženih njiv, kar bi bilo še najbolje, ga moramo pa razkužiti, preden ga sejemo. Le na ta način se lahko ubranimo pred nadaljnjo snetjavostjo ječmena.

Za razkuženje semena od trosov sneti so se poskušala že razna sredstva, kakor modra galica, Porzol itd. Toda nobeno se ni tako dobro obneslo kakor namakanje v vroči vodi. Za to namakanje mora imeti voda 52 do 54 stopinj toplote po Celziju, nič manj, pa tudi nič več. Tako uče izkušnje. Zaradi tega je treba, da segrejemo in merimo toploto vode s toplomerom v roki. Potrebno vodo segrejemo v kotlu in merimo njeno toploto tudi v kadi (čebru), v kateri hočemo namočiti seme. Namakanje samo naj traja le pet minut, nič več. Nato je seme po tleh razgrniti, da se osuši. Potem pa je sposobno za setev. Če bi se voda pri večkratnem potapljanju semena kaj shladila, jo je s prilivanjem vroče vode vzdržati pri omenjeni toploti.

Priporoča se, da seme pred namakanjem v vroči vodi namočimo za štiri do pet ur v navadni vodi, ker se potem bolezenske kali še prej uničijo. Kar splava pri tem namakanju ječmena na vrh, ga je za setev odstraniti.

Vse to delo je poceni in zahteva le malo dela. Ni pa v nobenem razmerju s škodo, ki jo dela snetjavost pri ječmenu in ki se večja od leta do leta samo zaradi tega, ker nič ne storimo, da bi jo zatrli. Namakanja semena v vroči vodi bi se morali lotiti vsi od kraja, pa bi pregnali to škodljivo bolezen, ki nam v celoti povzroča nešteto škodo vsako leto.

Tedenski tržni pregled

ŽIVINA. Na zadnjem ljubljanskem živinskem sejmu so bile za kilogram žive teže naslednje neizpremenjene cene: volom I. 10.25 Din, debelim kravam 8 Din, klobasaričam 5 Din, teletom 14 do 16 Din. Prasici za rejo, 6 do 10 tednov stari, so se prodajali po 250 do 400 Din za kos.

ZITO. Tik pred novo žetvijo so začele popuščati cene. V Vojvodini se je žetev že pričela. Kakor kaže, bo žito dobre kakovosti, vendar ga bo manj kakor lani. Na ljubljanski borzi so ponujali zadnje dni (postavljeno na slovensko postajo; za 100 kg) pšenico, baško, po 245 do 262.50 Din, turščico, baško, po 150 do 152.50 Din, moko «0» po 410 do 415 Din, ječmen, baški, po 162.50 do 165 Din.

Sejmi

29. junija: Čakovec.

30. junija: Rajhenburg, Mala gora, Zagorje, Rakke, Mirna peč, Zreče, Sv. Peter pri Ljutomeru, Spodnja Polskava, Sv. Bolfenk pri Trnovski vasi.

1. julija: Črnomelj, Jurkloster, Podčetrtek.
2. julija: Št. Gotard pri Trojanah, Kočevska Reka, Petrovče, Rakičan, Remšnik, Ptujška gora, Št. Ilj pod Turjakom, Tinsko.
4. julija: Krško, Veliki Gaber, Ziri, Vojnik, Rečica ob Savinji, Vuzenica (živina in blago).
5. julija: Mengeš, Dolenja vas pri Kočevju, Boštanj, Sv. Lenart nad Laškim, Brezovo, Hodoš.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili zadnje dni v valutah:

- 1 dolar za 56.20 do 56.40 Din;
v devizah:
100 avstrijskih šilingov za 796.86 do 799.86 Din;
100 nemških mark za 1348 do 1351 Din;
100 madžarskih pengov za 988.37 do 991.37 Din;
100 italijanskih lir za 295.25 do 297.25 Din;
1 dolar za 56.37 do 56.57 Din;
100 francoskih frankov za 221.14 do 223.14 Din;
100 češkoslovaških kron za 167.39 do 168.19 Din.
Vojna škoda se je trgovala po 43 do 433 Din.

Vzdii.

Kaj ni to grozno, gospod, da si v Ljubljani ljudje tako jemljejo življenje? Prav nič bi se ne čudila, če bi se lepega jutra zbudila in se videla tudi sama na vrvi...

Advokat

DR. JOSIP POŽRU
naznanja, da je otvoril odvetniško pisarno
V ČRNOMLJU.

290

Potem sta pa vzela slovo od prijaznega mesteca in oddirjala naprej.

Kako pa pri Jeračevih...

Predoseljski dolgi Jurij se je pri svoji Jerački dobro počutil.

Mama je bila včasih res precej huda, a tudi očka ni zaostajal. Često sta si skočila v lase. On je dobil bunke, ona pa sunke. Nazadnje se jima je vse skupaj videlo neumno. Poravnala sta se in bila spet prijatelja za nekaj dni.

Kdor ju je opazoval, se jima je smejal, zakaj ko sta nehala udrihati drug po drugem, sta se oba nekako oddehnila. Bila sta kar vesela, kakor bi v tem pretepanju našla neko skrivno zadoščenje.

Nekega dne je sedel Jur pred hišo. Bil je izredno dobre volje. Pogovarjal se je kar sam s seboj:

«Vidiš, Jur, kako dobro se ti godi! Delati ti ni treba preveč, pa imaš vendar dosti jesti! Jerača je Bog baš pravi čas poklical, da je izpraznil mesto zame! Tak rokovnjač sem bil, da sem se skoro samega sebe bal. Francoskega vojaka sem zaklal. Kradel sem kakor sraka. Zdaj sem pa lepo gospod na svoji zemlji. Pa še babo imam, s katero se tako razumeva, da sem kar vesel. Vidiš, Jurček, sinček moj mali, kakšna pota hodi človek, preden se umiri. Nikoli se mi ni sanjalo, da bom takole sedel pred hišo in pestoval svojega princa.»

Princ pa tega modrovanja ni poslušal. Pričel se je kremžiti. Jur mu je zapel:

«Štirji voli, štirji konji zlato deteljico jedo!»

Pri tem pa je ujsal svojega naslednika in ga skušal razvedriti.

Mahoma začuje Jur v bližini topot konjskih kopit.

Že naslednji hip se ustavi pred hišo jezdec, ki ga rokovnjač ne pozna.

Jezdec je ves prašen in poraščen. Konj mirno obstane pred hišo. Jur vstane in oba moža si gledata v obraz.

«Kdo si?» vpraša Jurij, ker neznanec samo molči.

«Povej, kdo si ti!» se odreže neznanec.

«Ti boš prvi povedal, kdo si, jaz sem gospodar te kmetije, da veš!» je odjeknilo iz Jurja.

«Ha, ha, ha! Ta je pa dobra! O ti srakoper nagačen! Ti si gospodar te kmetije! Ha, ha, ha!» se je režal tujec.

«Da, jaz sem!»

«Figo, če hočeš! Figo ti bomo dali! Kje je pa gospodinja?»

«Kaj, ti me boš žalil, ti potepin, mene, kmečkega posestnika! Čakaj, da odložim to-le živo butaro! Potlej ti že pokažem. Še imam rokovnjaško kri v sebi!» je rentalil Jur.

Neznanec se pa ni zmenil zanj. Pustil je pred hišo konja, stopil v vežo, pogledal v sobo in odšel v hlev.

Žena je baš pokladala živini, ko je opazila neznanega kosmatinca.

«Kaj pa vi tu? Kaj bi radi?» je zagodrnjala.

«Svojo pravico!» je votlo zadonelo iz prihajača.

«Moj Bog! Ali je res?»

Vrglo jo je vznak. Ujela se je na zid.

«Ali mar mrtveci vstajajo? Peter, moj mož, ti si! Kaj naj storim? Kako naj se zagovarjam?»

Jerač jo je mirno gledal, ko je odvrnil:

«Baba prismojena! Vidim, da se ti je bolj mudilo kakor meni, ki bi bil lahko poročil mlado Rusinjo, lepo in tako, da bi ti teslo bila lahko njena mati. Pa sem se norec obotavljal! Zdaj se vrnem v Rusijo. Toda prej mi bosta plačala pošten delež!»

«Nimam mnogo denarja! Saj veš, kako je s posestvi!»

«To me prav nič ne briga! Vzemi takoj dolg na hišo! Sicer grem h gosposki, vržem tistega pritepenca iz hiše, pa še tebe in vse prodam. Ali meni, da ne vem, kakšne pravice imam? Hiša je še vedno moja, zakaj živ sem! Nihče nima pravice do nje, dokler sem živ! Najmanj pa tisti suhač, ki sedi pred hišo in ziblje dete. Ali misliš, da bom kar nanj prepisal?»

«Pomiri se! Vse bomo uredili! Ti, Jur, pojdi noter! Vidiš, tale je moj prejšnji mož Peter. Mislila sem pač, da je že zdavnaj mrtev!»

«Hudič babji, kakšen prejšnji mož sem jaz? Jaz sem še vedno tvoj pravi mož po veri in postavi, da veš! Če bom pa sam odstopil, je to moja zadeva», se je repenčil Jerač. Nič mu ni bilo hudo za svojo staro. Mislil je na Rusijo in se kar smejal, ko se je spomnil, kako bo vesela njegova vdovica, ko se vrne.

«Ne razburjaj se vendar! Zlepa se bomo pomenili!» ga je tolažila žena.

«Posteljo mi pripravi! Truden sem. Pa v sobi bom ležal, da veš! Kje bo spal tvoj divji mož, me malo briga!» se je zadr Jerač in postrani pogledal Jurija, ki so se mu oči začele sovražno blesteti z zelenimi sijem.

(Dalje prihodnjic.)

DOMAČE NOVOSTI

* **Kraljica se je vrnila na Bled.** Nj. Vel. kraljica Marija, ki se je bila mudila nekaj dni v Beogradu, se je zopet vrnila na Bled. Do Ljubljane se je pripeljala z rednim nočnim brzovlakom, kateremu sta bila za kraljico in njeno spremstvo priklopljena dva dvorna vagona, iz Ljubljane pa je nadaljevala pot na Bled z avtomobilom.

* **Visoko odlikovanje ljubljanskega škofa.** Papež je podelil ljubljanskemu škofu g. dr. Antonu Bonaventuri Jegliču naslov nadškofa gorenjskega. Kakor se domneva, pojde g. dr. Jeglič kmalu v pokoj. V Gornjem gradu, kjer se namerava naseliti, se vrše že živahne priprave za njegovo bivanje.

* **Smrt odličnega duhovnika.** V Mariboru je umrl v ponedeljek v stolnem kapitolu stolni prost g. Martin Matek, ki je bil znan kot plemenit duhovnik. Star je bil 70 let in po rodu iz Gornjega grada. V mašnika je bil posvečen l. 1883, nakar ga je poslal takratni mariborski škof Napotnik študirat v Rim. V Rimu je Matek dosegel doktorat kanonskega prava. Bodi mu ohranjen blag spomin!

* **Kmečki praznik na zgodovinskem Krškem polju** bo letos v nedeljo 20. julija ves dan. Na programu bosta poleg pestrega spreveda tudi razstava konj, konjska in kolesarska dirka. Po sprevedu ob 2. popoldne se prične na polju velika ljudska veselica, združena s petjem, plesom in prosto zabavo. Ker se pričakuje na železnici polovična vožnja, se obeta od vseh strani velika udeležba.

* **Kresovanje.** Običaj, da se na predvečer godu slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda (4. julija) prižigajo kresovi širom Slovenije, močno utrjuje narodno zavest v ogroženih krajih. Zato prosi Družba sv. Cirila in Metoda vse rodoljube, posebno pa svoje podružnice, naj potrebnoukrenejo, da se zažgo kresovi na vseh vrhovih naše domovine. 4. julija zvečer naj se kresovi ožarjena Slovenija utrdi našim zaslužnim bratom na severu in jugu up v boljše bodočnost.

* **Trojni jubilej.** Te dni je proslavil splošno znani in priljubljeni celjski trgovec in čevljarji mojster g. Stefan Strašek s svojo zvesto družico go. Ano 50letnico poroke. Slavnostni cerkveni obred zlate poroke se je vršil z mašo v župni cerkvi v Petrovčah, kjer sta se jubilanta poročila pred petimi desetletji. Zanimivo je, da sta prisostvovala zlati poroki starjimec brat g. Anton Strašek in ga. Mimi Angeletterjeva z Dunaja, ki sta bila pred 50 leti starejšina in družica pri poroki. Istočasno je proslavil g. Strašek 80letnico svojega rojstva in 55letnico obstoja svoje firme. Čestitamo!

* **Konjska dirka v Št. Jerneju** bo 29. t. m. na dan sv. Petra popoldne. Sodelovala bo godba iz Novega mesta. Za vse bo poskrbljeno. Občinstvo se vljudno vabi k posetu.

* **Nabava kmetijskih strojev.** Minister za kmetijstvo dr. Šibenik je podpisal z neko nemško tvrdko v Düsseldorfu pogodbo o nabavi 75 trijerjev. S tvrdko Bratje Eber pa je bila podpisana pogodba o nabavi 3000 sadnih brizgalnic

«DOMOVINARJI»!

V zadnji «Domovini» ste našli naročilno dopisnico za srečke državne razredne loterije. Ali ste naročili takoj srečke? Prvo žrebanje se bo vršilo že 8. julija. Če še niste naročili, poiščite naročilnico in jih naročite takoj. Hočemo, da bo del večmilijskega iznosa, ki ga bo državna loterija razdelila na srečne igralce, odpadel na vas. Seveda, kdor ne bo kupil srečke, ne bo mogel zadeti dobitka. Kdor ne najde naročilnice, naj naroči po poštni dopisnici. Cela srečka stane za I. razred 100 Din, pol srečke 50 Din, četrtina srečke 25 Din. Naroča se jih pri: **Z a d r u ž i n i h r a n i l n i c i, r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 19.**

(2000 nahrbtnih in 1000 vozni). Trijerji in brizgalnice bodo nabavljeni na račun vojne odškodnine.

* **Ne na Holandsko!** Izseljeniški komisariat v Zagrebu razglašja, da za naše ljudi na Holandskem za enkrat ni dela.

* **Prvi avtomobil na Urški gori.** Nič se avtomobilu ne ustavi več. Werner Stiger iz Celja je prispel z vozom «Tatro» v poldruzi uri celo na 1700 m visoko Urško.

* **Dražba dobave in voženj gramoza za bano-** vinske ceste, kolodvorske dovozne ceste in občinske ceste I. reda (prejšnje okrajne ceste) bo pri okrajnem cestnem odboru v Ptuj v sredo 2. julija s pričetkom ob devetih dopoldne. Dražbeni pogoji so na vpogled pri okrajnem cestnem odboru. Ker pride letos po proračunu precejšnja množina gramoza na te ceste, je pričakovati, da se bodo vendarle ceste izboljšale, za to pa je svetovati voznikom domačinom, da se dražbe polnoštevilno udeležijo. Zlasti se poudarja, da bo letošnji zaslužek v jeseni po dobavi gotovo izplačan, ker je za denarna sredstva zadostno poskrbljeno.

* **Letina v Beli krajini** precej dobro kaže. Košnja je bila izvrstna. Ječmen, ki je dobro obrodil, je že požet; pšenica prav tako lepo kaže. Potrebovali bi samo malo dežja. Trta bo prav obilno rodila, če ne bo vremenske nesreče. Le sadija letos ne bo.

* **Otvoritev meje v Prekmurju.** Doslej so smeli prehajati preko madžarske meje le dvo-lastniki, od 15. t. m. pa je dovoljen vsakemu prebivalcu obmejnega pasu nemoten prehod preko meje in celo tridnevno bivanje v tujem obmejnem pasu. Potrebne legitimacije izdaja sresko načelstvo. Ker je ta uredba velikega pomena za tamkajšnje gospodarstvo, jo je sprejelo ljudstvo z velikim veseljem.

* **Tečaj za kopunjenje.** Dne 22. t. m. se je vršilo na pobudo Zadruga za rejo perutnine v Mariboru praktično kopunjenje v Razvanju, katero je predvajal tamkajšnji veleposestnik g. Josip Kuhn. Podobni tečaji bi bili tudi drugod prav umestni, da dobijo nekdanji tako znani štajerski kopuni zopet veljavo, kokošjerejci pa lep dohodek.

* **S čolnom na vsesokolski zlet v Beograd** so se odpeljali nekateri člani v Hočah: šest telovadcev, večina dijakov in domači učitelji ter načelnica. Čoln so si izdelali sami in ga opremili z radijskim aparatom.

* **Letoviščarji na Polzeli.** V začetku meseca julija dospe na Polzelo 70 dijakov iz Zagreba. Stanovanja jim bo dala v uporabo iz prijaznosti tamošnja tekstilna tovarna. Pri braslovškem jezu pa bodo taborile skavtkice iz Maribora. Savinjska dolina postaja zaradi krasne in tople Savinje za tuje vedno bolj privlačna.

* **«Pomoč novorojenčku in dojenčku»** je naslov knjige primarija dr. Dragaša v Ljubljani. Knjiga obravnava vse, kar se tiče novorojenčka, dojenčka, nege, prehrane in načina življenja doječe matere in prve pomoči bolnemu dojenčku. 62 slik. Knjiga je prav priročna za naše ženstvo in jo toplo priporočamo slovenskim družinam. Dobiva se v vseh knjigarnah.

* **Požar v Hujah pri Kranju.** Na Telovo je proti večeru divjala v kranjski okolici huda nevihta. Strele so udarjale vseokrog in tako je ena strela v gospodarskem poslopju posestnika Krča v Hujah zanetila požar, ki je popolnoma uničil poslopje. Živino in orodje so rešili domači, hišo pa so obvarovali gasilci iz Kranja in Primskovega. Pri gašenju so padle žice za električni tok na tla. Šifer s Primskovega je zgrabil za žico, da jo odstrani, pa se je takoj znesvil. Eržen iz Kranja mu je hotel pomagati v nesreči, pa je še njega tok onesvestil. Z umetnim dihanjem in zdravniško pomočjo sta oba prišla zopet k zavesti. Gasilec bodi to v opomin, naj pri gašenju vedno izključijo električni tok.

* **Stekel pes ogrizel pet otrok.** Iz Laz pri Črmošnjicah na Dolinskem so pripeljali v ljubljansko bolnico pet od 3 do 10 let starih otrok, ki jih je že pred več kakor tednom dni ogrizel

stekel pes. Pri vseh otrocih so ugotovili steklino in ni izključeno, da bo zdravljenje pri njih že prepozno. Sedaj v tej vročini se sploh rada pojavlja steklina, zato opozarjamo ljudi, naj se vsakdo, ki ga ugrizne sumljiv pes, takoj poda v bolnico!

* **Požar v Metliki.** V torek baš ob času sejma je nastal ogenj v podu g. Janka Bračiča, trgovca in gostilničarja v Metliki. Pod je docela zgorel. Zaradi vetra se je vnela tudi sosednja hiša, last posestnika g. Jožeta Orliča. S hiše je ogenj preskočil na pod, hlev in pristavo, tako da je Orliču zgorelo vse. Gasilci so storili vse, da so ogenj omejili in le z največjim naporom se jim je posrečilo rešiti vsaj skladišče trgovca Lenarčiča.

* **Nenadna smrt v kopališču «Ilirije» v Ljubljani.** V kopališču «Ilirije» v Ljubljani se je pripetila pred dnevi nenavadna nesreča. V vodi je zadela srčna kap neznanega mladeniča, ki je nato utonil. Ker v utopljenčevi obleki niso našli ničesar drugega nego vizitko Marice Sokličeve z Bleda, iz katere je bilo razvidno na podlagi neke beležke, da je utopljenca najbrže ime Blaž, se je policija obrnila telefonsko na Bled do Marice Sokličeve, ki je sporočila, da gre najbrže za 30letnega krojaškega pomočnika Blaža Krušiča iz Vižmarj pri Št. Vidu. Izkazalo se je, da je bila domneva pravilna.

* **Cerkev je začela goreti** na Telovo med mašo v Rovtuh. Nepreviden pritkovalec je vrgel cigaretni ogorek na leseno streho, ki se je vnela. Požar so kmalu udušili z novo motorno brizgalno, ki so jo pred kratkim kupili, tako da škoda ni velika.

* **Samemor v Ljubljani.** V svojem stanovanju na Sv. Petra cesti se je zastrupila z lizoľom 34letna Marija Koblerjeva, bivša učiteljica, pristojna po svojem možu, ki pa se nahaja sedaj v Rusiji, v Litijo. Imenovana je bila po rodu Čehinja. V smrt je šla zaradi nesrečne ljubezni.

* **Žrtev avtomobilske nesreče.** Na praznik Rešnjega telesa se je pripetila v neposredni bližini Sv. Jurija ob južni železnici huda avtomobilska nesreča, ki je zahtevala smrtno človeško žrtev. Iz Zagreba se je pripeljal v svojem avtomobilu lastnik založbe koledarjev «Jugografija» g. Fran Lentić; z njim so sedeli v avtomobilu še šofer Vidković, Lentićev uradnik Bartol Jurišić in trgovski potnik Miodrag Miličić, po rodu iz Splita. Avtomobil, o katerem se je šofer že v Zagrebu izrazil, da nima trdnih prednjih koles, je na nekem ovinku zdrčal s ceste in se prevrnil. Dočim sta dobila šofer in g. Jurišić več lažjih poškodb na rokah in nogah, je obležal trgovski potnik Miličić na mestu. Bil je v polni zavesti in so ga odpeljali v Celje zaradi pomanjkanja motornih vozil z navadnim kmečkim vozom. Miličić, ki je nedvomno dobil hude notranje poškodbe, je drugega dne v celjski javni bolnici umrl.

* **Nesrečen padeč z drevesa.** Te dni je obiral cvetje na lipi za starim okrožnim sodiščem v Celju 11letni učenec 4. razreda mestne osnovne šole Valter Valentine, stanujoč Za kresijo. Nenadoma pa je zdrknil z drevesa kakih 4 do 5 metrov globoko in obležal na tleh nezavesten. Takoj je bil prepeljan v javno bolnico, kjer je bil sprejet v oskrbo in zdravljenje.

* **Kobilu sta ukradla.** V okolico Cerkelj in na Štefanjo goro sta se pritepla te dni cigani Rudolf Held ter Boštjan Reichert, ki sta vodila s seboj še nekaj ciganskih tovarišev. Cigani so se potikali od hiše do hiše, nakar so izginili v gozd, kjer so taborili. Na Štefanji gori je kmalu zmanjkalo več kokoši, vendar se cigani niso zadovoljili samo s perutnino. Boštjan in Rudolf sta se ponoči splazila v hlev posestnika Lovrenca Poravneta ter mu odpeljali temnorjavo, štiri leta staro kobilu. Tatinski cigani so nato izginili.

* **Huda nesreča trgovskega potnika.** V ljubljansko splošno bolnico so pripeljali te dni trgovskega potnika Frana Kostjaka iz Maribora. Kostjak se je peljal z avtomobilom skozi Nomenj na Gorenjskem, kjer ga je dohitela nesreča. V trenutku, ko je zavil mimo nekega ogla, mu je pridrel nasproti neznan motociklist. Da prepreči

karambol, je Kostjak svoje vozilo zavrl ter ga res ustavil, a sunek ga je vrgel z voza na tla. Motociklist namreč ni mogel ustaviti in se je z vso silo zaletel v Kostjakov avtomobil. Kostjak si je pri padcu zlomil desno nogo. Motociklist se je poškodoval le neznatno in je vozil naprej. Kostjaka so ljudje prenesli v bližnjo hišo, nakar so ga odpeljali na zdravljenje v Ljubljano.

*** Smrt dekleta pod vlakom.** Na Telovo zvečer, ko je vozil skozi postajo v Limbušu okrog 21. ure zadnji osebni vlak v Maribor, so ljudje malo pred postajo opazili, da je nekdo prišel pod vlak. Našli so boljše oblečeno dekle z zlomljeno desno nogo in roko in razbito lobanjo. Dekle je bilo seveda že mrtvo. Studenška policija je v teku poizvedb dognala, da je imela samomorilka pri sebi ročno torbico, v kateri so bili papirji. Preden je skočila pod vlak, je torbico skrila v živo mejo ob železniški progi. Ta torbica je bila druga dne najdena; v njej je bilo 400 Din, nekaj drobiža, robec z monogramom D. S. ter listek z napisom Dora Seiniškova, Maribor. Kakor je ugotovila policija, je mladenka do februarja službovala v Mariboru, nato je odšla v Subotico, in se sedaj zopet vrnila v Maribor, ne da bi se javila pri ožjih sorodnikih. Kaj je bilo povod obupnega dejanja, je popolnoma nejasno.

*** Pežar.** V Starem trgu je do tal pogorela hiša, v kateri je stanoval kot najemnik Anton Krevh. Ker je imenovanemu pogorelo vse imetje in ima razen tega osem nepreskrbljenih otrok, mu je sresko poglavarstvo dovolilo nabiranje milodarov.

*** Smrtna nesreča.** V bližini Mozirja je v božjastnem napadu padel v Savinjo 37letni učitelj iz Celja g. Anton Z d o l š e k, ki je lovil ob reki ribe. Dasi je voda na tamkajšnjem mestu plitka, je g. Z dolšek spriču nezvesti utonil. Našel ga je celjski zdravnik g. dr. Sadnik, ki ga je skušal obuditi k življenju, a je bilo vse zaman. Truplo pokojnikovo so prepeljali v Celje kjer se je vršil pogreb pretekli torek. Bodi dobremu in priljubljenemu učitelju obranjen blag spomin!

*** Utonila je v Savi na Lazah pri kopanju** 20letna uslužbenka Železničarske nabavljalne zadruge v Ljubljani Frančiška K l a d n i k o v a, ker jo je v vodi nenadoma prijel krč.

*** Huda nesreča pri gradnji.** Pri novozgrajenem parnem mlinu tvrdke Maček, Gregorig in Hren v Logatcu se je pripetila nesreča, ki le po naključju ni zahtevala smrtnih žrtev. Tvrdka je zgradila zraven mlina še poslopje za parno žago. Stavba je bila že pokrita, manjkali sta le še čelni steni. Usodnega dne je nastal silen piš, ki je zagrnul v trenutku ves kraj v oblak prahu. Vihar se je uprl ob streho, jo zamajal v temeljih ter jo podrł s silnim trusčem na tla. Podrli sta se s streho obenem tudi obe vzdolžni steni. Od prisotnih delavcev, ki so se umaknili nesreči še pravočasno, je ranilo samo zidarja Makovca iz Borovnice, vendar je njegova poškodba na glavi lažjega značaja. Materijalne škode trpi tvrdka okoli 40.000 Din. Nesreče ni kriv niti stavbnik niti tvrdka. Seveda bi bila katastrofa še mnogo hujša, ako bi žaga že obratovala.

*** Avtomobilska nesreča.** Na Hotizi v Prekmurju je pošlo pero pri tovornem avtomobilu g. Znidaršiča iz Dolnje Lendave, ki se je vračal iz Čakovca. Poškodba je povzročila, da se je zaletel voz v jarek. Dočim so bili šofer in dva potnika laže ranjeni, je avtomobil hudo zdelalo.

*** Samomor enajstletnega dečka.** Posestnica Marija Kramerjeva iz Vrhovega dola pri Mariboru je šla po opravkih v bližnji gozd in je na nekem drevesu opazila dober meter od tal viseti truplo enajstletnega učenca IV. razreda osnovne šole v Limbušu, Antona Borovnika, delavčevega sina iz Vrhovega dola. Kramerjeva je takoj poklicala še neko drugo žensko, nato pa prerezala vrvi in skušala dečka obuditi k življenju, a je bilo že prepozno. Mladi samomorilec je bil že mrtev. Borovnik je odšel tisto jutro z doma kakor običajno. Starši, bratje in sestre so bili prepričani, da gre v šolo, toda fant je kmalu krenil v bližnjo goščo in se obesil. Kaj je dečka pognalo v obup, je popolnoma neznano. Bil je bolehen in precej

nagle jeze ter se je baje že ponovno izrazil, da bo izvršil samomor.

*** Najdba obešenca.** Gospa Kacova iz Šmartna pri Slovenjgradcu je pri pregledovanju svojega gozda našla neznanega, na smreki visečega moškega.

*** Smrtna nesreča otročiča.** Posestniku Alojziju Zadniku iz Gabrijel pri Mokronogu se je pred dnevi smrtno ponesrečil dva meseca stari sinček. Mati je prekuhala v kuhinji perilo, njena petletna hčerka pa je pestovala malega Lojzeta. Ko se je mati za trenutek odstranila iz kuhinje, je padlo dete deklici iz rok v lonec, ki je stal na tleh in v katerem je bil še skoro vreč lug. Čeprav je mati takoj prihitela v kuhinjo in potegnila dete iz luga, je to zaradi groznih opeklin že po eni uri umrlo.

*** Smrt slovenskega delavca v Karlovcu.** V karlovški tvornici »Kordun«, ki izdeluje žage in druge železne predmete, se je ponesrečil 32letni delavec Ivan Mlinarič iz Ptuj. Prišel je v oddelek, kjer ni poznal strojev, ki se jim je preveč približal, tako da ga je neka žaga zagrabila in porezala na vratu. Priskočili so mu takoj na pomoč in ga poslali v bolnico, vendar pa je med potjo v bolnico umrl.

*** Kobilice grozijo Sloveniji.** Te dni je došla vest iz Hrvatskega Zagorja, da so tja prileteli oblaki kobilic. Ogromna truma kobilic se je spustila na tla v Savskem Marofu ter pokrila več hiš, vinogradov in njiv. Orožništvo je z raznih postaj prihitelo na pomoč kmetom, ki so kobilice uničevali z gorečo slamo. Velik oblak kobilic se je ponovno dvignil v zrak v veliko višino ter odletel v neznano smer. Domnevajo, da je krenil proti Sloveniji, ker je veter pihal v tej smeri.

*** Jezdec in konj utonila.** 27letni hlapec vrhniškega zdravnika dr. Janka Marolta, Ivan Malovrh, je kopal konja v Ljubljani. Pri tem sta zašla v hude vrtince, kjer je padel hlapec s konja. Ker ni znal plavati, se je oklenil konju okrog vratu in ga potegnil s seboj v smrt.

Advokat

DR. JANKO VOVK

vljudno naznanja, da je otvoril
odvetniško pisarno na Jesenicah

v poslopiju hotela »Triglava« (blizu postaje).

*** Zaplenitev topičev.** Orožništvo je zaplenilo fantom iz Velikega vrha pri Šmartnem ob Paki 22 topičev in 15 kg črnega smodnika, ker niso imeli od oblasti izdanega potrebnega dovoljenja za streljanje ob priliki birne na Paki.

*** Nesreča pri trčenju dveh avtomobilov.** Celjski mestni avtobus je zadel v bližini Rečice ob Savinji v neki drugi avtomobil. Pri tem je skočil 25letni posestnikov sin Ivan Jeraj, doma iz Nizke pri Rečici ob Savinji, prehitro iz avtobusa in se pri padcu poškodoval.

*** Zemlja je zasula v kočevski tkalnici polirja** Franca Celca, ki je šel pogledat v čistilno jamo, katero so izkopali delavci. Delavci so ga sicer brž odkopali, vendar pa je dobil nesrečnik tako hude poškodbe v trebuhu, da so ga morali prepeljati v bolnico.

*** Strela užgala hišo v Ribnici.** Te dni je udarila strela v hišo posestnika Kersniča v Hrovači pri Ribnici na Dolenjskem. K sreči so ogenj takoj opazili in ga zadušili v kali. Strela je omamila šestletnega sinka, ki pa se je kmalu zopet zavedel.

*** Nenadna smrt.** V Tešanovcih so imeli nedavno veselico, pri kateri je sodeloval 16letni sin Legenove družbe. Nenadoma je fanta začelo viti. Prepeljati so ga morali v bolnico, kjer so ga operirali. Pomagala pa mu tudi ni operacija in je nesrečnik kmalu umrl.

*** Dva požara v Savinjski dolini.** V nedeljo je udarila med nevihto strela v Zaklu pri Gomil-

skem v zapuščeno gospodarsko poslopje tamkajšnjega posestnika Vasleta in ga užgala. Poslopje je zgorelo do tal obenem s krmom, ki jo je zmetel z dovoljenjem lastnika v poslopje posestnik Korun iz Trnave. V času, ko je udarila strela, sta vedrili v gospodarskem poslopiju dve deklici, ki pa se jima k sreči ni nič zgodilo. Skoro istočasno je strela užgala gospodarsko poslopje posestnika Mihe Baloha v Založah pri Polzeli. Ogenj je preskočil tudi na hišo, krito s slamo. Posestniku so do tal zgoreli gospodarsko poslopje s prizidano hmeljsko sušilnico, stanovanjska hiša in svinjaki. Živino in večino pohištva so rešili.

*** Dve žrtvi potoka Ledave.** Iz Murske Sobotice poročajo, da je potok Ledava v kratkem času zahteval kar dve žrtvi. Prvi je utonil 17letni Štefan Sukič. Te dni pa je našla grob v Ledavi sedemletna Barica Štefančeva, šolarica iz Rankovcev, ki je pri kopanju zašla v globoko vodo ter izginila pod vodo.

*** Voz ukraden.** Iz Lukovice smo prejeli: V noči na 7. t. m. je neznan tat ukradel na škodo revnega delavca Jurija Kosmatina iz Prevoja, srez Kamnik, voz parizar, ki je stal v vasi Prevojah v jarku državne ceste. Voz je bil brez zavore. Platišča na kolesih so široka 10 cm, oje je bilo na zadnjem koncu nalomljeno. Voz je bil nepobarvan, vreden 2500 Din. Komur je o tem kaj znano, naj sporoči orožnikom v Lukovici ali najbližji orožniški postaji.

*** Aretacija ciganske družbe.** Orožniki v Rogatcu so te dni aretirali družbo ciganov, ki so se potepali v tamošnji okolici. Glavar ciganske družbe je bil Janko Križ, pri katerem so našli orožniki najrazličnejše blago. Zaplenili so 6 m modne tkanine, 2 m rdečkaste flanele, 1 moder telovnik, več metrov manufakturnega blaga, več namiznih prtov, več moških in ženskih srajc, nekaj žemperjev, 3 ženski krila, 1 pernico, nekaj moške obleke in baržunast klobuk. Vse te predmete so cigani pokradli najbrže v okolici Rogatca, vendar se doslej lastniki še niso javili. Cigani se nahajajo zaenkrat v zaporu, dočim je zaplenjeno blago spravljeno na orožniški postaji v Rogatcu.

*** Pijana siroveža.** Pred cerkvijo v St. Vidu nad Ljubljano se je na Telovo primeril neverjetno sirov dógodek, ki sta ga zakrivila dva pijana mesarska pomočnika. Ko se je pomikala procesija proti verki, sta pridrvela nasproti na mesarskem vozičku mesar Ivan S. ter neki njegov tovariš, oba iz ljubljanske okolice, ki sta zapodila konja naravnost med ljudi tik za nebom, tako da je bila ogrožena monštranca in kajpak tudi ljudje. Ker sta pijana fanta tako ravnela zavestno in namenoma, so se pričeli ljudje razburjati in bi ju skoro dejansko napadli. Ker pa so že bili orožniki na mestu, so ju ljudje pustili in so nadaljnje opravili orožniki sami. Obema je bila napovedana aretacija, nakar so ju orožniki popoldne uklenjena odpeljali v zapor deželnega sodišča.

*** Prepoved obiskovanja gostilne.** Sresko sodišč v Konjicah je Alojziju Rošarju, po domače Sopočniku, delavcu iz Bežine pri Konjicah, za deset mesecev prepovedalo zahajati v gostilne. Po novem kazenskem zakonu je strogo kaznovan vsakdo, četudi ni gostilničar, ki bi taki osebi postregel z alkoholnimi pijačami.

*** Pobegli kaznjenc se je vrnil.** K stražniku na Aleksandrovi cesti v Mariboru je prišel neki 19letni fant, ki se je predstavil za Aleksandra Horvata iz Vanče vasi pri Murski Soboti. Prosil je stražnika, naj ga odvede nazaj v zapore okroglednega sodišča, češ, da je prejšnji dan okrog poldneva kot kaznjenc pobegnil od dela pri Woegererju v Krčevini, kjer je s šestimi drugimi kaznjenci sušil seno. Stražnik ga je odvedel na policijsko stražnico, odkoder so ga spravili v zapore.

*** Ker je pijance miril, je bil napaden načelnik** gasilcev iz Kočevske Reke, Lesar v Mravi, ko se je vračal od gašenja požara iz Brige. Obsula ga je toča kamenja, ki ga je hudo ranila po obrazu, tako da se je onesvestil. Upamo, da bo oblastvo

občutno kaznovalo pijance, ki tako grdo plačujoje naporno gasilsko delo.

*** Ponarejalci tisočakov pred mariborskim sodiščem.** Pred mariborskim senatom se je zagovarjalo te dni 21 obtožencev, Alojzij Raušl, Franc in Anton Lajh, Franc Slana in Martin Šumak, ki so bili obtoženi, da so izdelovali tisočdinarske bankovce, nadalje Anton Lah, Ana Štekelova, Marija Krambergerjeva, Jožef Peštrak, Filip Kurnik, Franc Karnekar, Franc Črnjavič, Marija Močnikova, Marija Roškarjeva, Kristina Kirbiševa in Franc Jurgec kot sodelavci pri izdelovanju bankovcev. Razen teh so bili obtoženi Lovrenc Šilak, Jakob Raušl, Ivan Matjašič, Marija Pucova in Terezija Jurgčeva, da so spravljali ponarejeni denar v promet. Glavni krivec Alojzij Raušl, doma iz Rucmancev, je bil obsojen na tri leta težke ječe in 10.800 Din denarne globe, na pridržek treh let in na petletno izgubo častnih pravic. Franc Lajh je dobil dve leti šest mesecev, 5400 Din globe in dve leti izgube častnih pravic, Anton Lajh eno leto šest mesecev, 5400 Din globe in dve leti izgube častnih pravic, Franc Slana dve leti šest mesecev, 5400 Din globe in pet let izgube častnih pravic, Martin Šumak dve leti, 5400 Din globe, pridržek tri leta in tri leta izgube častnih pravic. Ostali so bili obsojeni od enega do petih mesecev strogega zaporu z globami do 1800 Din in pogojnimi kaznimi do dveh let. Oproščeni so bili Filip Kurnik, Kristina Kirbiševa, Franc in Marija Jurgec. Eden glavnih krivcev, Radivoj Starčič iz Ritmerka, ni bil pri razpravi. Denar so izdelovali s pomočjo opalografv v Turškem vrhu, Spodnjem Radvanju, Tratenskem vrhu in drugod.

*** Pri lenivosti črevesja,** bolezni jeter in žolča, odebelelosti in protinu, katarju želodca in črevesja, obolenjih danke odpravi naravna Franc Jožefova grenčica zastajanja v trebušnih organih hitro in brez bolečin. Dolgoletne izkušnje po bolnišnicah uče, da uravna Franc Jožefova grenčica izborna delovanje črevesja. Franc Jožefova grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

PREKMURSKI GLASNIK

Živinorejske organizacije v Prekmurju. Smotrena novodobna povzdiga živinoreje je mogoča le s plemensko odbiro (selekcijo), ki se vrši v rodovniških društvih, vodečih rodovnik in redno kontrolo mlečnosti. To delo se mora organizirati tudi v Prekmurju, kjer so kmetovalci z dobro nego in razmeroma dobrim krmljenjem ustvarili že prav lep krajevni tip svetlolisastega ali simodolskega goveda. Prva organizacija te vrste je bilo Rodovniško društvo v Nedelici, ki je pričelo delovati že leta 1928. V letu 1929. so sledili rodovniški odseki v Puconcih, Moravcih in Tešanovcih. V letošnjem letu se pa snujejo nadaljnje organizacije v Strukovcih, Predanovcih, Vučji Gomili in Dolnji Lendavi. Za leto 1929. je zaključena mlečna kontrola, ki je dala prvi celoletni zaključek mlečne kontrole za simodolsko pasmo v Dravski banovini pri Rodovniškem društvu v Nedelici. Največjo mlečnost je dosegla krava št. 13, last Štefana Gerkeša, ki je dala 4106 litrov mleka. Kot druga sledi krava št. 33, last Verone Horvatove, s 3021 litri in kot tretja krava št. 30, last Jožefa Šomna, z 2752 litri. Povprečna mlečnost znaša 1880 litrov. Pričakovati je, da bo dosledno nadaljevanje započete dela prineslo živinorejcem še lepe uspehe. Za letošnjo jesen se pripravljata dve mali razstavi rodovniške živine, in to v Nedelici in v Puconcih.

Gasilno društvo Sotina-Srdica je imelo dne 15. t. m. pri g. Koblencerju pri Sv. Juriju dobro uspešno veselico, katere čisti dobiček je namenjen za gasilne potrebščine. Tamkajšnji gasilci se pridno pripravljajo na svoj letni kongres, želeli bi bilo, da se v teh dveh občinah še bolj razširi »Domovina«, ki prinaša vedno koristne članke, osobito za nas Prekmurce.

Živinorejsko predavanje v Martjancih. V nedeljo 29. t. m. bo v Martjancih specialno predavanje o uvedbi rodovne knjige in mlečne kontrole za občine Martjanci, Noršinci, Nemčevci in Sebeborci. Začetek ob 15. uri (3. popoldne) v osnovni šoli v Martjancih.

Razne novice iz Rogaševcev. Pišejo nam: Izvoz živine v Avstrijo je zelo padel v zadnjem času, ko izvažajo živino v Avstrijo Nemčija, Poljska in druge države. Zato so tudi oslabele cene svinjam. To se pa ne pozna pri tukajšnjih okoliških mesarjih, ki meso prodajajo še vedno po istih cenah. Umestno bi bilo, da bi tudi ti znižali cene mesu in mesnim izdelkom. — Pred kratkim je odšel od nas g. Weiss Laci, trgovec, ki je bil več let agilen član in blagajnik prosvetnega društva »Ledavski glas« in tudi dober igralec dramskega odseka. Bil je nadalje blagajnik gasilnega društva Rogaševci-Sv. Jurij ter knjigovodja Hranilnice in posojilnice v Rogaševcih. Z njim so izgubile omenjene organizacije vrliga delavca. Želimo mu, da bi se tudi v Čakovcu, kamor je odšel, tako agilno udeleževal. — V kratkem namerava gasilno društvo Rogaševci-Sv. Jurij prirediti veliko ljudsko veselico; nanjo že danes opozarjamo, ker bo veselica namenjena prepotrebni gasilnemu orodju. — Za blagajnico so izvolili pri »Ledavskem glasu« gđe. Margitko Weissovo, ki bo, kakor upamo, tudi tako pridno delovala na prosvetnem polju kakor njen brat.

LJUDSKO VSEUČILIŠČE

LESNI CVET JE STRAŠEN STRUP.

O vinskem cvetu ste že gotovo čuli in veste, da imenujemo tako špirit v raznih stopnjah jakosti. Te stopnje jakosti se ravna po odstotku vode v špiritu. Čist špirit brez vode imenujemo alkohol in so mu to ime dali arabski zdravniki v srednjem veku. Vinski špirit dobimo iz žlahtnih vin. Na debelo ga pa kuhajo iz kvasenega žita (turščice, rži in riža) in iz krompirja. Čist alkohol je hud strup za vsako živo stvar; žlahtna vina in sadjevec so sestavljeni iz vode, kisline nekih trpkih in vonjavih snovi in alkohola, zato ne kažejo takega uničujočega vpliva na človeka. Kdor pa stalno in v obilni meri pije te pijače, propade — kakor je iz vsakdanjega življenja znano — na telesu in na duhu.

Kaj pa je lesni cvet? Je tudi alkohol, vendar pa se loči od vinskega cveta kakor tolovaj od lažnivca. Pridobivajo ga na debelo, če pečejo suh, olupljen les listavcev pri visoki toploti. Tekočina, ki jo potegne vročina iz lesa, je sestavljena iz lesnega jesiha in lesnega cveta. Če ločimo s prekuhavanjem lesni cvet od jesiha in ga očistimo, dobimo čist lesni cvet ali metilov alkohol, kakor ga imenujemo, da ga ločimo od pravega ali etilovega alkohola. Ker je lesni cvet skrajno opasen strup, ki takoj ubije vsako živo stvar, ga uporabljajo le za izdelavo lakov, parfemov in drugih industrijskih proizvodov. Metilov alkohol je nežlahten alkohol, zato ga ne najdemo ne v žlahtnem vinu ne v sadjevcu in ga ne pridobivamo ne iz žita ne iz krompirja, pač pa ga najdemo v precej obilni meri v vinu necepljenih ameriških samorodnic — v šmarnici. Da mora biti šmarnica strupena, je jasno, ker ima tak strupeni alkohol. Vsakdo, ki je kdaj pil šmarnico, ve, da postane človek po pitju tega strupa najprej sirov, potem pa pobesni. Mnogega morilca je zakrivila šmarnica. Zdravniki, preiskujoči ljudi, ki so stalno pili šmarnico, so našli pri takih mrličih popolnoma skvarjena jetra, ledvice in srce. Pogosti primeri kap v zadnjih desetletjih pri nas so baš posledica šmarničnega lesnega cveta. Komur je življenje in zdravje ljubo, proč s šmarnico!

SAHARIN JE BREZ REDILNE VREDNOSTI.

Saharina naši kmetje niso poznali pred svetovno vojno. Med vojno pa, ko je začelo nedostajati sladkorja, da ga je bilo na karte za ves mesec samo nekaj dekagramov kakor za zdra-

vilo, se je naenkrat pojavilo po lekarnah novo sladilo, ki je bilo v sladkobi 300krat močnejše od pesnega sladkorja. Nekaterim kar ni šlo to sladilo, saharin imenovano (naši ljudje so mu rekli cukarin), v tek zaradi oslastnega okusa, drugi so se ga pa tako navadili, da ga še danes samega uporabljajo za slajenje kave in čaja ali pa ga mešajo s sladkorjem. Na Češkem, kjer je sladkor doma, ga uporabljajo letno na vagone in ga večinoma tihotapijo iz Nemčije, kakor ga pri nas skušajo tihotapiti iz Avstrije.

Kaj pa je saharin? Saharin je izčiščen odpadki pri pridobivanju katrana ali tera iz premoga. Premog pečejo v velikih pripravih pri zelo visoki toploti, da se prične izcejati iz njega gosta smrdljiva tekočina — katran. V posodi pa ostane izvrstno kurivo koks. Pri tem se pridobi tudi saharin, ki v običajnih količinah zaužit ni prav nič strupen. Le ta razlika je med njim in pravim sladkorjem, da je ta redilna hrana, saharin pa je slepilo za okus in gre neizpremenjen od človeka. Zato ga baš ne moremo priporočati, čeprav je za reveže ceneno sladilo. Sladiti vino ali sadjevec s saharinom je po vinskem zakonu pri nas in povsod drugod zelo strogo prepovedano, ker bi bil s tem osleparjen nevedni kupec.

1.000 Din plačam

a'ro Vam ne odpravim vaših kurjih oces, bradavic, roženice, otekila z zdravniško priporočeno »Ria Balzamo« v treh dneh, brez bolečin in brez nevarnosti, brez noža in brez vnetja. Gozdni svetnik g. L. piše: »18 let sem trpel na kurjih očesih! vsak čevlji in vsak korak mi je povzročal muke«. Enako pišeta vladni svetnik dr. Bodenstein in grofica Zeppelin. Cena z garancijskim pismom 8 Din, 3 lončki 13 Din. Dr. Nic. Kemény, Košice, poštni predal 12/E 8, Českoslovaška.

ZDRAVSTVO

ČE TE PIČI STRUPENA KAČA.

Pretekla mila zima in sedanje vroče poletje sta pripomogla k temu, da se je letos kačja golazen hudo razpasla in se vsak dan čuje, da je koga pičil gad ali modras. Ker po navadi pri takih prilikah ljudje izgubijo razsodnost, naj zapišemo nekaj navodil.

Če je koga pičila kača, bodi njegova prva skrb podvezanje pičenega uda, največkrat pač roke ali noge. Če je ugriz na podlahtnici ali pesti, moramo izvršiti prevezanje na komolcu, če je višje, pa tesno ob rami. Prav tako tudi na nogi. Podvez pa napravimo najbolje takole: Vzemimo robec, ga preganimo na trikot in zaveži ohlapno okrog roke oba konca s krepkim vozlom. Pod vozlo porini za dobro ped dolg klin in klin tako vrti, da se robec vedno bolj zadruguje, vse dotlej, da začne boleti, potem pa spodnji del klina priveži s konopcem na ud. Kmetje bi rekli, da roko porajtljajo. Ko je to gotovo, se pičenec nemudoma podaj k zdravniku; če je pot do zdravnika dolga, na vsak način z vozom ali avtom, ker roka ne sme biti dalje porajtljana kakor dve uri, sicer prične odmirati. Dobro bi bilo rano z go-

tovo popolnoma snažnim nožičem izrezati, vendar pa je samemu bolniku to težko, drugi se pa navadno boje rezanja, da bi česa ne zakrivali. Nikakor pa ni priporočati izsesavanja rane, kar se je doslej precej priporočalo, ker je pri količkah ranjenih ustnicah zelo mogoča zastrupitev glave, ki se, žal, ne dá s pridom podvezati in reševalec prav lahko plača to dobro delo s svojim življenjem. Odrasel človek bodi sedaj na oprezi pred kačami in otrok ne puščajte bosih po hostah, pa bo manj teh nesreč.

GRİŽA.

Prav verjetno je bilo, da se bo pričela v letošnjem vročem poletju griža. Ljudje že tožijo, da jih grize in da gre od njih krvavkast žlem.

Griža je prav nevarna in nalezljiva bolezen. Glavni raznašalec bakterij griže so muhe. Edini vir okuženja so odpadki bolnika. Da se zatiranje bolezni že v kali, je treba predvsem snage. Zato naj grižavi bolniki ne opravljajo potrebe za ploti in po njih. Če pa že bolnika naneže med potjo, naj zagrebe s prstjo odpadke, da ne morejo muhe do njih. Kakor hitro je grižav bolnik pri hiši, kupite sirovega lizola za polivanje stranišč ali pa polivajte večkrat na dan v stranišča apneno vodo. Pokrijte skrbno straniščne jame z deskami in luknje s pokrovc, da ne morejo muhe do iztrebkov. Umivajte si pred vsako jedjo roke! Ne jejte svežega, neoprane sadja!

Če občutiš ščipanje po trebuhu in utrujenost v nogah, poišči česen! Ob začetku griže je česen najboljšo zdravilo, da bolezen preženeš. Pojej ga po nekaj strokov večkrat na dan. Če te pa že močno žene, se ravnaj takole: Ne pij ne črnega vina in ne žganja, niti ne jej čokolade, to vse več škoduje kakor koristi. Pač pa vzemi veliko žlico ricinovega olja, da se pošteno izčistiš. Ne zmajuj z glavo, češ: Saj me že itak preveč žene. Poslušaj in ubogaj! Ne jej, dokler te žene, ničesar, pij le ruski čaj, ker vsaka hrana draži vneto debelo črevo. Krompir, kruh, meso in tudi mleko so strup za griževca. Ko po nekoliko dneh preneha driska, lahko pričneš po malem z močnikom, ki ga napraviš tako, da zavreš eno žlico moke na pol litra vode. Razen malo soli ne daj nikakih začimb v ta močnik, ki sicer res ni okusen, pač pa prav koristen. Pozneje pričneš po malem s pšeničnim zdrobom, riževo ali ječmenčkovo sluznjo in preideš polagoma na normalno hrano.

Kdor pa huje oboli, naj ne odlaga z bolnico, kjer imajo proti tej bolezni zdravilna vbrizgavanja in druga zdravila in blažila. Posebno za otroke in stare ljudi je griža prav nevarna bolezen, ki se dá uspešno zdraviti le v bolnicah. Ne prikrivajte bolnikov, ker en sam tak prikrit bolnik lahko okuži vso vas! Snaga je glavni preprečevalec griže, stradanje pa njen glavni zdravnik.

Brke bi mu bili vzeli, če ne bi ustregel naši želji. Pa je bila tudi njegova boljša polovica za to, da mu pustimo brke. Sedaj je on zopet naš in bo pomagal delovati v dobro društva kakor dosedaj.

Na občnem zboru smo se spomnili tudi urednika g. Ravljena, ki nas je obiskal decembra lanskega leta. Da bi nas zopet kaj kmalu posetil in nam povedal kaj lepega iz domačih krajev!

Letos obiščemo zopet svoje rodne kraje. Precej se nas je nameravalo podati na pot, pa je kriza prevelika. Komaj po štiri šihite na teden delamo, in to že od božiča. Tako bodo prav mnogi ostali doma in upali na boljše čase v drugem letu. Bog daj! Boljše čase želimo tudi svojim sotočarjem v Trbovljah in drugih slovenskih revirjih. Zakaj mora naš rudar toliko pretrpeti, ko ima že itak najtežje življenje, najnevarnejši poklic!

Svoje znanke in prijatelje v domovini pozdravljajo — Slovenci iz Dorstena.

La Machine (Francija). Podporno društvo jugoslovenskih delavcev v La Machine prosi gospoda urednika za malo prostora v priljubljeni «Domovini». Že v nedavno objavljenem smo seznanili čitatelje in čitateljice o naših razmerah v La Machine. Dne 8. t. m. se je vršil izredni občni zbor zaradi nujnih izprememb pravil in volitev nadomestnih funkcionarjev. Odbor sestoji večinoma iz starih članov. Na tajniško mesto smo izvolili g. Jaušnika Ivana zaradi odhoda našega agilnega tajnika g. Ivana Gajška. Kot zastopnik naših bratov Hrvatov je bil izvoljen g. Stanko Sušak. V zadnjem dopisu smo pomotoma izpustili našega požrtvovalnega svetovca g. Slavka Vodiška, kar s tem popravljamo. Na pobudo g. Pavla Bolhe, predsednika Zveze podpornih društev v Nemčiji, se je razpravljalo tudi o združitvi jugoslovenskih podpornih društev v Franciji, kar je članstvo soglasno odobraval. V ta namen se je tudi vršila konferenca v Lensu med zastopniki društev pod predsedstvom g. Bolhe. Odbor pozdravlja vsa bratska društva v imenu celokupnega članstva in kliče: «Le naprej pod zastavo uedinjenja.» — K. W.

Ženske brke

In nadležne lasse pod pazduho, na lehtih in nogah se odstranjujejo s CITO-KURO prav hitro. Zlasti lasje na obrazu in na nogah, ki so pokrite s tančasto nogavico, motijo prav posebno in so vas gotovo že čisto spravili v zadrego. CITO prepreči vsako neprijetno rast las v nekaj sekundah, zamenjeno brez bolečin, brez nevarnosti, radikalno in za vedno. Gospa T. piše: «Sem jako srečna, odkar je CITO-HAARFEIND* korenine popolnoma uničil. Lahko ga uporabljajo tudi gospodje. Brlje brez mila, brez noža, brez aparata.»

Cena 12 Din, 3 stekleničke 25 Din. Dr. Nic. Kemény, Kolice D
Poštni predal 12/D Češkoslovačka.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

ŠTIRIDESETLETNICA BRALNEGA DRUŠTVA V VERŽEJU.

Veržej, junija.

Stari, častitljivi trg Veržej je na telovsko nedeljo 22. t. m. slavil 40 let ustanovitve svojega Bralnega društva. Ustanovitelj je bil tedanj, sedaj že pokojni župnik Lovro Janžekovič, ki je v veržejskimi prvaki, pokojnim Pušenjakom, Koroš, Krclem in Gabercem, leta 1890. postavil temelje temu prosvetnemu društvu. Bilo je to društvo za protitež proti Nemcem, ki so prav takrat uspešno širili nemški jezik po manjših slovenskih trgih in mestecih. Zrno je našlo ugodna tla in društvo se je prav krepko razvijalo. Ustanovilo je lepo knjižnico, ki šteje še danes okrog 600 knjig. Svetovna vojna je delo ustavila in šele leta 1919. je pričelo društvo pod predsedstvom g. Rajmunda Topolovca znova delovati. Nastopilo je tudi z igrami ter jih do letos podalo 26. Leta 1921. sta bila ustanovljena še tamburaški in pevski zbor, ki sta prav pridno sodelovala na številnih društvenih prireditvah z zelo zadovoljivimi uspehi.

Leta 1922. je prevzel predsedstvo sedanji njegov predsednik, šolski upravitelj g. Franjo Kozar, ki je društvo dvignil do še lepših uspehov. Danes je lahko na svoje delo samo ponosen in z njim vsi društveni delavci. Danes ima društvo že svoj oder, ki je postavljen v prijazni dvorani gosp. Hedžeta, kjer se vrše redne prireditve društva. Pripominjamo, da razen nekaj članov sestavljajo vse društvo le kmetijski ljudje, kar je prav razveseljivo. Društvo v najlepši vzajemnosti deluje s tukajšnjim Sokolom.

Popoldansko slavnostno akademijo na preteklo nedeljo je otvoril društveni predsednik g. Franjo Kozar s primernim pozdravom ter podal nekaj zgodovinskih beležk o plodonosnem društvenem delovanju v teku 40 let s spominom na pokojne ustanovitelje. Sledili sta pevski točki «V Korotan» in «Milada», ki so ju zapeli pevci (mešani zbor s 15 pevci in pevkami) pod vodstvom g. Kozarja lepo ubrano. Tamburaški zbor pod istim vodstvom je odsviral nekaj glasbenih del v splošno zadovoljstvo (igral je tudi med odmori in pri veselici), potem pa je sledila petdejanska igra «Lepa Vida» pod režijo gg. Kozarja in Janežiča. Igra je splošno zadovoljila.

Po uspeli igri se je vršila v dvorani g. Hedžeta in na vrtu prijetna zabava, ki je primerno zaključila lepo slavlje. Obisk je bil prav lep. Društvu naše iskrene čestitke; želimo mu še mnogo uspehov na poti k izobrazbi naroda!

BRDSKO PISMO.

Velik požar v Čepļah. — Strela užgala hišo v Gradišču. — Letina dobro kaže.

Lukovica, junija.

Huda nesreča je zadela Čepļane 14. t. m. Okrog poldneva omenjenega dne je nenadoma nastal ogenj v Mošnikovi hiši. Gospodinja je namreč kurila v krušni peči, pa so se užgale saje ali kaj. Zaradi silne vročine se je ognjeni jezik potegnil takoj na sosednjo leseno Lukovo hišo, a od tam k Brezniku, kjer je zgorel tudi hlev.

Sreča v nesreči je bila za Čepļane, da ni bilo vetrovno, sicer bi zgorela vsa ta lepa vas, ki je med našim prijaznim Brdom in Lukovico, zakaj gasilci bi ne mogli napraviti ničesar zaradi nedostajanja vode. Od vseh treh pogorelcev je najhuje prizadet čevljar Barbin Luka, ki je imel samo leseno hišo in je še poleg tega invalid. Upajmo, da bodo naši dobri ljudje vsak po svoji moči priskočili nesrečnikom na pomoč.

Nekaj dni nato smo imeli zopet ogenj, in sicer v Gradišču. Okrog tretje ure v petek 20. t. m. so se pripodili hudourni oblaki nad našo okolico. Začelo je grmeti in treskati in ena strela je užgala Mačkovovo hišo v Gradišču, pri kateri je zgorelo vse, kar je bilo gorljivega. Bila je še sreča, da se zaradi dežja ni ogenj razširil na vas. Če bi se to zgodilo, bi zgorelo lahko več kakor dvajset poslopj, ki so tako tesno skupaj.

Ko je treščilo v Mačkovovo hišo, sta bili doma samo domača hči in njena teta, ki sta se silno prestrašili. Gospodarja ob času nesreče ni bilo doma. Čudno naključje je, da je v to hišo že enkrat treščilo, in sicer prav pred letom dni, a takrat se poslopje ni užgalo. Ker je pogorelec mal posestnik, je njegova nesreča zelo huda. Usmiljena srca bodo pač tudi njemu pomagala.

Letina kaže dobro. Žita so prav lepa. Samo da ne bi bilo kakega neurja. Kositi smo že začeli in vse kaže, da bomo imeli precej krme. Le sadja letos ne bo skoro nič.

MORAVŠKO PISMO.

Sokolska slavnost, birma in druge novice.

Moravče, 1. junija.

Moravški Sokol je obhajal 1. t. m. lepo slovesnost, prvo, odkar je stopil pod državno okrilje. Krasno prireditev je združil z okrajnim nastopom Sokola kraljevine Jugoslavije, ki je ponovno dvignil sokolsko misel. Slavja so se številno udeležili bratje iz okolice; sprevoz je šel nad 150 krojev. Telovadba je ob skladnih udarcih moravške godbe prav odlično uspela. Telovadci

NAŠI NA TUJEM

PISMO IZ WESTFALSKE.

Herwest-Dorsten, v juniju.

Spoštovani gospod urednik, tudi nam, Slovencem iz Herwest-Dorstena na Westfalskem, prepušate za nekaj vrstic prostora v priljubljeni nam «Domovini».

Životarimo tu na skrajnem severnem koncu poruhrskega revirja, koder nas je precej slovenskih družin. Zaposleni smo na cehah Baldur in Fürst Leopold. Mnogo naših rojakov se je izselilo za časa zasedbe Poruhrja na Francosko. Kar nas je še tu, smo vsi včlanjeni v Jugoslovenskem delavskem podpornem društvu, ki ga je ustanovil leta 1923. g. Pavel Bolha, predsednik naše zveze.

Naše društvo nam vodi že peto leto g. Tepež Florijan iz Zibike, katerega smo ta mesec na občnem zboru zopet vpregli pred društveni voz za eno leto. Branil se je sicer, pa se ni obranil.

so proizvajali proste vaje, vaje na orodju, na konju in skakanje v daljavo. Starosta br. Toman je pozdravil udeležence in pozval člane, naj zaključijo svojemu najvišjemu starosti kraljeviču Petru trikratni «Zdravo!». Okrog telovadišča so plapolale zastave na visokih mlajih, katere so darovali prijatelji Sokola, za kar jim izrekamo prisrčno zahvalo.

Na običajni binkoštni shod na Limbarski gori je prispelo tudi letos mnogo romarjev. Vendar opažamo, da po vojni silno izostajajo daljnji romarji s cekarji in culicami, kakor smo jih videli pred vojno. Tudi ne čujemo več meketanja ove in kokodakanja kokoši v zakristiji, kjer so verniki nekdanj odlagali svoje darove. Danes se ljudstvo menda drugače odreže, saj imamo pušice in nabiralnike.

Birma 15. t. m. je prinesla moravški mladini obilo nedolžnega veselja. Otroci so se veselili odpuštkov, mlaje pa so postavljali fantje, katerim so pomagala dekleta z dolgimi venci. Moravčje še niso bile zlepa tako okrašene kakor letos ob škofovom priходу. Sprejema so se udeležili šolska mladina in vsa moravska društva, kakor Sokoli na konjih, godba, gasilci in kolesarji, ki so pohiteli naproti 80letnemu slavljenču do meje moravske župnije. Zvečer so Moravčani priredili razsvetljavo, združena pevska zborja pa lepo uspelo podoknico. Trg pred cerkvijo je bil drugi dan podoben malemu sejmišču. Obe vrsti stojnic sta bili obloženi s pestrimi odpuški in z drugimi spominki na birmo. Botri in botrice so imeli obilo posla ter so otrokom pridno odganjali skušnjave. Vendar so bile zaloge tolike, da jih 365 birmancev ni moglo izprazniti. Končno je bilo treba še botrinje in denarnega darila. Pa smo se postavili: dva tisoč kronic «šenkenge» ni bila nikaka posebnost. Moravčani namreč še vedno štejemo na krone, zato da je lepše slišati, kadar se pohvalimo.

Birma je bila letos — prvič, kar pomni domača zgodovina — tudi pri gorski podružnici Sv. Križa, visoko gori pod Cieljem, nad 600 metrov višine. Bilo je le 17 birmancev. Kraj je bil nekdanj slaven; tu se je rodil Jurij baron Vega. Njegove zasluge pa so danes pozabljene; ljudstvo se rajše ukvarja z drugim delom, predvsem si prizadeva, kako bi se osamosvojilo v svojo župnijo. Važen korak k temu je novo pokopališče, ki je pravkar dograjeno in čaka blagoslovitve.

ŽENSKI VESTNIK

ZELENI OREHI.

Zelene orehe ukuhavamo kot kompot. Godni za to so koncem junija in še v juliju. Treba je samo, da so še toliko mehki, da se dajo prebosti z iglo. Pripravimo jih tako, da posamezni oreh na obeh koncih obrežemo in ga dobro prebodemo z iglo, za kar je najbolj pripravna igla za pletenje nogavic. Prebodene orehe denemo v svežo vodo, da izgubijo nekoliko svoje trpkosti. V vodi jih pustimo deset do štirinajst dni, vendar moramo vodo vsak dan po večkrat izmenjati.

Orehi med tem v vodi počrnijo. Ko jih slednjič vzamemo iz vode, jih še enkrat operemo v sveži vodi, nato pa jih denemo v slan krop, da na ta način še bolj izgubijo grenkobo. Kuhani so orehi, kadar so toliko mehki, da jih prav lahko prebodemo z iglo. Tedaj jih ponovno pustimo čez noč v mrzli sveži vodi. Naslednjega dne jih stresemo na sito in pustimo, da se posušijo.

Med tem pa pripravimo potreben sladkor, ki ga denemo v kožo, da se sprede (špina). Na vsako kilo orehov je potrebna kila sladkorja. Da se sladkor raztopi, je treba le toliko vode, da pokrije orehe, ko se kuhajo.

Sladkorni raztopini dodamo v tenki krpicí nekoliko cimta v skorji in par žbic. Ko je kuhano, odstranimo to krpico z dišavami vred. Istočasno pa dodamo za vsako kilo orehov sok ene limone ali pa nekoliko dobrega vinskega

kisa, kar zelo zboljša okus orehov. Orehe, ko so zavreli, denemo v sladkorno raztopino, kjer jih pustimo vreti deset minut, pri tem pa moramo posnemati pene, ki se zbirajo. Nato stresemo orehe s sladkorno raztopino vred v porcelanasto skledo in jih pustimo par dni stati, da se še dobera prepojijo s sladkorjem.

Končno vložimo orehe v steklenice ali vrče. Raztopino sladkorja pa še malo povremo, in ko se je shladila, jo vlijemo na orehe, in sicer tako, da so orehi popolnoma pokriti. Posode pa moramo dobro zavezati s pergamentnim papirjem, ki ga pomažemo z beljakom ali gumo, tako da se papir prilepi na posodo in jo tako sigurno in popolnoma zamaši.

MARMELADA IZ RDEČIH VRTNIC.

Iz dišečih rdečih vrtnic se dá napraviti dobra marmelada. To znajo napraviti zlasti na Balkanu.

Narežemo tri četrt kile sveže natrganih listov vrtnic (spodnje liste vrtnic, ki so belkasti in grenki, moramo odstraniti), otisnemo nanje sok ene limone in stiskamo in tlačimo z roko, da se pojavi sok. Med tem pa pristavimo k ognju sto gramov (deset dek) celih cvetnih listov s tri četrt litra vode in jih pustimo malo prevreti. Nato vodo precedimo in jo pustimo zopet prevreti, in sicer ko smo primešali tri četrt kile stolčnega sladkorja, toliko časa, da se vleče, na kar primešamo prej pripravljene cvete. Zdaj pa pustimo tako dolgo kuhati, da nastane marmelada, ki jo še vročo denemo v posode. Ko je shladjena, dobro zamašimo posode s pergamentnim papirjem.

Ta rožna marmelada je zelo dobra, prijetno dišeča in tudi zelo zdrava.

Za kuhinjo

Špinačni zrastek. Kilo špinače operi in skuha v slani vodi, nato jo odcedi in pretlači skozi sito. Dve žemlji namoči v mleku, ožmi in tudi pretlači skozi sito k špinači. Sedem dek sirovega masla, dva rumenjaka, malo soli in popra dobro zmešaj s špinačo, potem pa dodaj še sneg dveh beljakov in zopet zmešaj. Nato pomaži kožo, jo posuj z moko, stresi vanjo špinačo in daj v pečico. Ko je pečeno, daj kar v kozi na mizo. Zraven lahko daš še dušen riž ali kaj drugega primernege.

Telečja pečenka s sirom. Pripravi telečjo pečenko kakor po navadi, in sicer kos od stegna. Odstrani z mesa vse kožice, nato zareži z nožem v meso velike zareze, natlači noter sira parmezana, osoli kakor po navadi, polij z vročo mastjo in peci v pečici. Ko je meso pečeno in lepo zarumenjeno, prilij osminko litra kisle smetane in popeci še par minut. Pečenko razreži in zloži na krožnik, jo polij s sokom in daj na mizo. Zraven lahko daš dušen riž ali krompir in solato.

Cmoki s špehom. Skuhaj kilo krompirja, ga olup in pretlači skozi sito. Pretlačenemu krompirju dodaj pol kile moke in umesi v testo. Nato razvaljaj testo in zreži na četverkotne kose, položi v vsak košček ocvrtega špeha, oziroma ocvirkov in ga zavij v obliko cmoka. Cmoke skuha v slanem kropu in kuhane zabeli z drobtinami ali ocvirki. Tako pripravljeni cmoki so posebno dobri s kislim zeljem.

ZANIMIVOSTI

× **Skrivnostni zakladi.** Raziskovalec Hanne je odpotoval v gvatemalski pragozd, da poišče neko skrivnostno svetišče. Indijanci trdijo, da so v njem skriti zakladi nesrečnega Montezume, zadnjega mehiškega cesarja, ki je padel leta 1521. kot žrtev španskih osvajalcev. Vsa doseđanja raziskovanja so bila brezuspešna, toda Hanne upa, da mu bo to pot sreča mila. Dobil je namreč vodnike, ki so bili več mesecev ujetniki nepoznanega mehiškega rodu, ki še nikoli ni vi-

del bčlega človeka. Jezik teh Indijancev kaže, da bi utegnil biti ta rod zadnji ostanek nekdanjih Actekov. Skrivnostno ljudstvo prihaja vsako leto molit k omenjenemu svetišču. Kot žrtve prinaša pure in žito. Vodniki trdijo, da jemlje v svetišču bivajoči bog ta darila k sebi, a namesto njih ostavlja čistilec kose pristnega zlata. Skrivnostno svetišče stoji sredi težko dostopnega močvirja. Vse kaže, da utegne biti na pripovedovanju vodnikov nekaj resnice.

× **Zdravnik umoril dve svoji ženi.** V mestecu Prenzlau pri Berlinu se je začela razprava proti zobozdravniku dr. Fritz Guttmannu, ki se mora zagovarjati zaradi umora svoje žene, zaradi sleparstva pri zavarovanju in zaradi ponarejanja listin. Razprava vzbuja v Nemčiji veliko pozornost. Guttmann ni obdolžen samo umora svoje druge žene, temveč ga tudi dolže, da je svoji prvi ženi pomagal na oni svet. Prva žena je umrla leta 1922 v čudnih okoliščinah. Seveda mu bo težko dokazati, toda vse kaže na to, da je dr. Guttmann svojo prvo ženo zastrupil z brizganji. Seveda mož vsako krivdo zanika in zatrjuje, da je pred osmimi leti našel svojo ženo mrtvo v spalnici. Bila je baje huda morfinistka in zato je lekarnarju prepovedal, dajati ji morfij. Zanimivo je, da je dan pred njeno smrtjo v lekarni sam predložil nakazilo za morfij. Obtožnica navaja, da je zdravnik ženi, ki je bila morda res morfinistka, pripravil strupeno mešanico, tako da se je sama zastrupila. Vsekakor gre za dobro premišljen načrt. Drugo Guttmannovo ženo so našli lani v novembru v kopalnici z rano na glavi. Obtoženec je najprej zatrjeval, da gre zgolj za nesrečo, kasneje pa je pod težo dokazov priznal, da je ženo umoril. Zatrjeval je, da sta se sprla in da jo je v jedilnici z robcem zadavil, nato pa zavlekel v kopalnico. Obremenjevalno za obtoženca je zlasti dejstvo, da je dal svojo ženo, katere podpis je ponaredil, nedavno prej zavarovati za visok znesek. Vse kaže, da gre za dobro premišljen umor. Guttmann je namreč usodnega dne poslal z doma tudi otroke in njih vzgojiteljico, kateri je dejal, da se ji ves dan ni treba vrniti.

× **Divje čebele so jih napadle.** Neka skupina italijanskih učenjakov, ki potuje po Afriki, je doživela nedavno neprijetno zgodbo. V notranjosti severne Rodezije se je povzpela omenjena družba na gorski rob v pokrajini Lusake. V nekoliko sto metrih višine se je nenadoma znašla pred ogromnim rojem čebel, ki so se vgnezdile v skalnatih gorskih razpokah. Preden so se člani družbe mogli umakniti, jih je že napadel cel oblak čebel. Hladnokrvnosti voditelja skupine, Gattija, ki je hitro zažgal večjo količino bencina in tako pregnal čebele, se ima družba zahvaliti, da se je rešila. Ko so se vrnili učenjaki v taborišče, so jim bila lica tako zatekla od čebeljih pikov, da niso mogli spoznati drug drugega.

× **Tudi pri živalih je razvit čut za pravico.** Zanimiv primer so opazovali te dni prebivalci v občini Eberswaldu pri Bernu. Na strehi neke kmetijske hiše je že dolga leta — leto za letom — imel gnezdo zakonski par štorcel. Ko se je letos par povrnil in hotel zopet zasesti svoje gnezdo, je našel v njem že drugi par štorcel. Za dom okradeni štorceli sta več dni obletavali svoje staro gnezdo, a brez uspeha. Tedaj sta odleteli neznano kam. Čez nekaj dni pa so videli prebivalci zanimiv prizor: na obzorju se je pojavila cela četa štorcel, med njimi oba okradenca. Nekaj časa so čakale štorke ob gnezdu, ker pa se vsiljivca nista pojavila, je šlo osem štorcel po nju in ju s silo pritiralo med velikim krikom na polje. Tam se je vršila sodna razprava, po kateri sta se čez kakih 10 minut stara stanovanca povrnila v svoje staro gnezdo, vsiljivca pa sta bila pregnana. Četa štorcel je čakala še nekaj ur, da je sodba stopila v veljavo, nato pa je izginila.

Listnica uredništva

Recklinghausen. Prosimo, da se večkrat oglašite. Zlasti prav kratki dopisi so nam dobro došli! Lepo pozdrave Vam in tamošnjim rojakom!

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

SOPEK SMEŠNIC.

«Zaprte me, zaprte me!» kriči mož, ki v največji naglici pribeži na stražnico. «V svojo leno sem vrgel gladilnik!»

«Ali je mrtva?» vpraša stražnik.

«Ne, ali vsak čas me lahko dohiti!» k

«Ali poznate tega gospoda?»

«Samo na videz; enkrat me je za dve leti izključil iz človeške družbe.» o

Tujec: «Kakšna koruzna strašila so to?»

Domačin: «Oprostite, to so vendar dame odbora tukajšnjega Olepševalnega društva!» r

Sodnik (priči): «Ta dva obdolženca sta vsak s svojim stolom obdelavala drug drugega. Ali jih niste mogli pomiriti?»

Priča: «Ne, ker sta bila samo dva stola na razpolago.» o

Turist (v neki vasi): «Kaj, pri vas nimate nobenega zdravnika? Kaj pa napravite s ponesrečenci in bolniki?»

Vaški krčmar: «Ti pomrjejo vsi naravne smrti!» s

«No, Jaka, ali si prišel sinoči iz gostilne srečno domov?»

«Seveda! Samo, ko sem šel po stopnicah gor, mi je nekdo stopil na roko; moral je biti pijan!» e

Zjutraj ob deveti uri pokliče potnik, ki je prenočil v navadni gostilni, natakarja ter zahteva račun.

«Takoj!» odgovori postrežljivo natakar in prične pisati.

Čez dve uri najde izvožček tujca v sprejemni sobi sedečega in bledega kakor stena. Prestrašen zakliče izvožček: «Za božjo voljo, kaj pa vam je?»

Vprašani, ki mu od strahu že pot lije po čelu, more le še na lahko vzdihniti: «Oh, on še vedno piše račun!» e

Prezgodaj umrl.

Pred grobom stoji sključen mož in bridko joče. Grobar pristopi k njemu in reče: «Vaša bol mora biti zelo velika, da prihajate vsak teden semkaj.»

Žalujoči: «Res, grozno je, da je prezgodaj umrl.»

Grobar: «Kdo pa je bil mož, ki ga objokujete?»

Žalujoči: «Prvi mož moje žene...»

V pisarni.

Šef (pisarju): «Zakaj ste prišli danes zopet prepozno v pisarno?»

Pisar: «Oprostite, gospod doktor, moja žena je imela ponoči težak porod.»

Šef: «Gospod, kaj hočete zopet iz mene norca briti? Vaša žena je imela vendar šele pred osmimi dnevi težak porod.»

Pisar: «Seveda, saj je babica...»

Noga na bankovcu.

Mati: «Janezek, kolikokrat sem ti pa že rekla, da moraš iz šole naravnost domov, pa že zopet prihajaš tako pozno!»

Janezek: «Pepček je izgubil desetdinarski bankovec in so ga vsi iskali.»

Mati: «Kaj pa to tebe briga?»

Janezek: «Saj ga nisem iskal, samo nogo sem imel na njem.»

Kovači!

Najcenejši koks 100 kg . . . Din 85.—.

Pri večjem naročilu popust!

LJUBLJANSKA MESTNA PLINARNA.

MALI OGLASI

Vsa beseda 50 par. Najmanjši znesek 7 Din. Zenitni oglaš, dopisovanja in trgovski oglaš vsaka beseda 1 Din. Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov še posebej 2 Din. Znesek je priložiti naročilu. Oglasni oddenek «DOMOVINE», Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. Telefon št. 3492.

Železnato vino

lekarnarja dr. G. Piccolija v Ljubljani krepča oslabele, malokrvne, odrasle in otroke. 93

Urarska popravila

izvršuje najceneje in najprecizneje Franc Wölfling, urar, Ljubljana, Gosposvetska cesta 12. 40

Kovači!

Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premog Vam nudi družba «Ilirija», Ljubljana, Dunajska cesta št. 46, telefon št. 2820. 30

Učenee,

pridnega in poštenega, sprejme z vso oskrbo v hiši Franjo Persin, sedlar in vozni ličar v št. Vidu nad Ljubljano. 288

Mladenice

srednjih let želi poročiti pošteno mladenko — obrtnico ali posestnico. Ponudbe na oglasni oddenek «Jutra» pod šifro «Zakonska sreča».

Prav poceni prodam majhno posestvo,

sestoječe iz hiše z dvema sobama in kuhinjo, lepega vrta in treh četrtin orala zemlje. Kupei naj se zglase v Laznici št. 98, pošta Limbuš. 287

V prodaji leži Vaša bodočnost!

Ako se želite sposobnega, doseči visok promet naših prvovrstnih predmetov, Vam ponudimo tem potom naše zastopstvo ter Vam jamčimo za boljši zaslužek kakor v katerikoli drugem poklicu. Pišite nam in priložite znamko za odgovor. 285

Tehna družba, Ljubljana, Mestni trg št. 25/L

Pomlajevanje.

Znano je, da nikako bogastvo ne more dati človeku one sreče, ki jo uživa v svoji mladosti v polnem zdravju, moči in aktivnosti. Toda na žalost ostane naš organizem zdrav, močan, sposoben za delo in aktivno življenje samo dotlej, dokler so njegove življenske zleze zdrave. Slabe ali celo bočne zleze ne dovajajo več organizmu dragocenih fermentov in hormonov energije, zaradi česar krvotok in premena materije ne delujeta in v organizmu se nabirajo strupi (sečna kislina, urati i. dr.), ki so ravno glavni krivci vseh naših nadlog in naglega staranja. Na srečo so slavni znanstveniki: Braun, Sekar, Karno, Gilbert in drugi iznašli sredstvo, da se po dovaajanju fiziološkega ekstrakta (kakor Kalefluida D. Kalenichenka) iz zlez mladih živali v bolni organizem človeka zopet vračajo izgubljeno zdravje, mladostna moč in aktivno življenje, t. j. organizem se enostavno pomlaja.

Kalefluid čisti kri, regulira krvotok in premeno materije; po izvršenem kurzu zdravljenja ponehajo: slabost, nervoznost, nagla utrujenost, bolečine, potnost; in bivši bolnik uživa zopet vse radosti življenja mladih let.

Brezplačno pošljemo brošuro: «Pomlajenje in lečenje organizma». Naš naslov: Beograd, Kralja Milana 58, Miloš Marković. — Za Ameriko: A. Tschernoff, 50 East 127 St. New York City. 282

Kalefluid se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah.

Zahvala.

Za točno izplačilo pripadajoče podpore po smrti mojega očeta, gosp. Jožefa Puklavca, izrekam s tem društvu

Ljudski Samopomoči v Mariboru

najlepšo zahvalo in priporočam to človekoljubno društvo vsakomur najboljše.

Hum pri Ormožu, dne 10. junija 1830.

Jakob Puklavec.

286

Kmetovalci berite!

Pravkar sem dobil iz Amerike originalne 'Deering'

kosilnice

obračalnike za seno, grablje, žetvene priprave in vse nadomestne dele!

Oglejte si tudi mojo veliko zalogo večkrat odlikovanih poljedelskih strojev vseh vrst in razne železnine v Ljubljani na Gosposvetski cesti št. 1

Stupica Franc

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Zahtevajte cenik gratis in franko.

Birmanske ure za dečke
od Din 44.— naprej.

BIRMANSKA DARILA

H. SUTTNER, Ljubljana 5

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine.
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Birmanske zapetne ure, srebrna od Din 152.— naprej.
Birmanske zapestne ure, 14 Karat zlata, od Din 296.— naprej.

Zahtevajte cenik gratis in franko.

SREBRNE VRATNE VERIZICE (Colliers) od
Din 20.— naprej. ZLATNE VRATNE
VERIZICE (Colliers) od Din 85.— naprej.

ANTOXD

N
T
O
X
Y
D

jugoslovenskega izvora

neuničljiva pri uporabi nestrupena
štirikrat izdatnejša
dvakrat cenejša kakor minij
najboljša najekonomičnejša
zaščitna barva proti rji

RUDARSKA ZDRUŽBA TROJANA
Dunajska cesta 1/IV, Ljubljana

je v prodaji: A. Keber - Marijin trg 2, Ljubljana; Franc Berjak, Kranj; Udovič & Lampe, Novo mesto; Edvard Povalej, Meljska 29 - Maribor; Ivan Šega, agentura Muška Sobota.

Ribjo moko

253

za rejo prašičev in govedine kupite najceneje pri
tvrdki A. VOLK, Ljubljana, Resljeva cesta šte. 24.

Zahteva te brezplačni

CENIK

14 dni na poskušnjo, ako ne ugaja se vrne denar

Elegantna

plitka, dobra in cenena ura

Din 99.—

glejto jamstvo.

Enaka ura v boljši izdelavi

Din 120.—

glejto jamstvo.

243

H. Kiffmann, Maribor 143-c

Razpošilja se le proti povzetju.

GRADNJI INSTRUMENTI		CENIK	
DIREKTNO		HARMONIK	
TOVARNE			
VOLINE	ad. Din 35.—	TAMBORE	ad. Din 98.—
MANDOLINE	ad. Din 136.—	TROMBE	ad. Din 505.—
CLARINE	ad. Din 207.—	KLARINETI	ad. Din 120.—
MEINEL & HEROLD		Maribor 104-B.	

DVOKOLESA — teža od 7 kg naprej

najlažjega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najpreprostejšega do najfinjšega modela. Izdeluje se tudi po okusu naročnika. Sivalni stroji, motorji, pnevmatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franko.

TRIBUNA "F. B. L.", tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Kariovska cesta šte. 4.

Modroce

vrhne, iz la afrika, močno blago, Din 240, mreže,
posteljne odeje, žimo, cvilih kupite najceneje pri
Rudolf Sever, Marijin trg 2 v Ljubljani.

Barve, lake, firnež in drugo nudi
najbolje in najceneje
„LUSTRA“ V. LAZNIK, Ljubljana
Gospodarska c. 12 (poleg restav. Novi Svet) 41

Salomut

ZA DOKRIVANJE
STREH
ZA OBLAGANJE
STEN
ZA ELEKTRIČNE
IZOLACIJE
CEVI ZA
KANALIZACIJE

Inserirajte v „DOMOVINO“!

Ali se želite iznebiti protina

Revmatizem

bolečin v kosteh in laseh brez nevarnosti?

Revma je strašna in zelo razširjena bolezen, ki se ne izogne niti bogatašu niti siromaku in išče žrtev, kakor v palačah, tako tudi v kočah. Prerazlične so oblike v katerih bolezen nastopa, največ boleznin pa je taktih, ki se nazivajo z najrazličnejšimi imeni, medtem pa niso nič drugega kot **revmatizem**.

Enkrat bolijo kosti in členki, drugi členki otečejo, polabljeni roke in noge, trganje, zbadanje v različnih delih telesa, celo oslabljenje vida; vse to so posledice revme in bolečin v kosteh. Kakor so različne oblike s katerimi se bolezen pojavlja, ravno tako številna so mogoča in nemogoča zdravila, medicina, miksture, mazila itd., ki se trpečemu človeštvu ponujajo. Večina teh sredstev ne more popolnoma ozdraviti, kvečjemu bolečine samo ublažiti. To, kar Vam pa mi priporočamo je popolnoma neškodljiva zdravilna pijača, katera je že

mnogim bolnikom pomagala!

Naša kura je izborna in deluje hitro pri zastarelih kroničnih slučajih.

Da pridobimo čim več pristašev smo sklenili vsakomur, ki nam piše
poslati popolnoma brezplačno

241 našo interesantno in poučno razpravo.

Kogar torej mučijo bolečine in kdor se želi teh bolečin hitro, temeljito in brez nevarnosti iznebiti naj še danes piše na:

August Märzke, Berlin - Wilmersdorff,
Bruchsalerstrasse Nr. 5., Abt. 21.

